Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 13 август, 1977 шу. • № 97 (5764). • Мах 2 кап.

Пятилетка шоллагIча, укх юбилейни шера доккхий социалистически декхараш тIайийцад Нохч-ГIалгIай республикерча гIишлонхоша. Уж толамца кхоачаши тIеххкоачаши деш, Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дузача цIейна сийленца накъабаха лерхI цар. «ТIехьабусараш боацаш бе болх», «ХIара балха денна — дикала Знак» яхача ростовчанийн химикийн инициативагIа къахьегача республикерча дуккхача гIишлошъеча организацеша толамца кхоачашъю паччахьалкхен плани тIайийца социалистически декхараши.

Иштта къахьийгача Нохч-ГIалгIайчен гIишлонхоша шоай низагIа гIишлон-монтажни балхаш дара ворхI бетта плани 100,4 процент кхоачашъяьй. Соахка цу юкъа даьрел 4 процент дукхагIа гIишлон балхаш даьд цар. Цун керттердар да республикерча дуккхача гIишлошъеча организацеша шоай къахьегам кхетамца вIаштIехьа а ьаккха шоай торонех, кхоачамех бизза пайда ийбар, яхье хьалхалаттарий опыт, дикагIйола методаш шоай балха юкъехкувлар. Социалистически яхьа кулгалделга дика вIаштIехьа а даьккха балха ханах, гIишлошъеча техниках, механизмех бизза пайда эц цар.

ГIИШЛОНХОЙ СИЙЛЕН ДЕКХАР

Юбилейни шера плани тIайийца социалистически декхараши тIеххкоачаш а деш социалистически яхье хьалхалатташ я Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене, «Грознефтехимремстрой», «Чечингушводстрой», «Чечинггазстрой» трестий коллективаш. Къаьстта дика къахьегама толамаш доахаш чакхбаьккхаб дIабаха ворхI бутт Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене СМУ-11 спецСМУ, СМУ-7, УМС, кхыча гIишлошъеча организацей коллективаша. Шоай низаца гIишлон-монтажни балхаш дара паччахьалкхен плай 116 — 127 процент кхоачашъяьй цар.

Укх юбилейни шера плани тIайийца социалистически декхараши толамца кхоачашдара мел эша торонаши хьалаши долаш да республикерча гIишлошъеча организацешка. Укхаза керттера де дезар да КПСС XXV съезда решенеш тIа белгал ма-даккхара гIишлош хьалъелга тоадари капитальни вложеней эффективность лакхъяри. цхьабакъда республикерча цхьайолча гIишлошъеча организацеша е йоаггIача тайпара йоакхо яц цу гIулакха.

Шоай болх къаьстта эсала вIаштIехьбаьккхаб Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене кхоалагIча, пхелагIча, ийслагIча гIишлой-монтажни управленей, «Чечингушводстрой» ПМК-1, ПМК-8, кхыча организацей коллективаша. ГенподрядагIа гIишлон-монтажни балхаш дара ворхI бетта плани тIайийца социалистически декхараши кхоачаш а ца деш, миллионаш сомаш паччахьалкхен декхар тIадисад царна.

ТIехьаюсача цу гIишлошъеча организацеша иштта болх бара керттера бахьан да цар кулгалхоша, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша гIишлонхой къахьегам кхетамца вIаштIехьа ца баккхар, паччахьалкхен плани тIайийца социалистически декхараши кхоачашдара шоашта тIалатта бехктокхам боккха хилар ца кхетадар. Социалистически яхьа кулгалделга цIенхаштта эрга а даьккха болх товбара оарцагIа бахац цар гIишлонхой. Хьалъе йолаяь цхьайола гIишлош хьалъяь а ца йоахаш, кхыча объекташка гIишлонхойи материальни ресурсаши дIаюха а хьежаеш, юкъагIйоах хьалхаръяраш. Балха ханах, гIишлошъеча техниках, механизмех пайда эцача, социалистически яхьа кулгалдеча дука кхоачамбоацараш нийслу.

ГIишлошъеча организацей кулгалхоша, партийни, профсоюзни организацеша дукхагIа йоакхо е еза къахьегам кхетамца вIаштIехьбаккхара, балха ха зехьа ца йойтара, хьалъю гIишлош дикагIа хилийтара, къахьегама овсарле лакхъяра, кулгашца деча халача балхашта механизаци яра. ГIишлош хьалъяра эффективность лакхъяра, капитальни вложенеех дикагIа пайда эцара керттердар да гIишлон-монтажни балхашка дIадодар лохдар, хIара подрядни организаце боарамагIа, рентабельно болх бар. Цу гIулакхашта тIехьа тIагIертта къовсам лоаттабеча республикерча дуккхача гIишлошъеча организацеша паччахьалкхен плани тIайийца социалистически декхараши толамца кхоачаши тIеххкоачаши ду.

КПСС XXV съезда решенеш тIа белгалдаьккха да хIара сомах, хIара къахьегама сахьатах, хIара тоннах бизза пайда а эцаш производства эффективность лакхъелга. Уж дешаш ларде а лувцаш гIишлош хьалъяра эффективность лакхъелга даим дагакхаба деза гIишлонхоша. ТIехьаюсаш гIишлошъю организацеш ца хилийтара хадданза болхлой оарцагIа а боахаш, цар болх мишта лел хьожаш тIахьожам лоаттабеш хила еза парте горкомаш, райкомаш, юххьанцара партийни организацеш.

Къахьегама дисциплина телхаелга, брак ийсйолийташ гIишлош хьалъелга, цхьа гIишло хьалъиь а ца йоаккхаш дуккхача объекташка материальни, ахчан, къахьегама ресурсаш дIа-юха хьежаелга цIендаь дIадаккха деза. Социалистически яхье хьалхалаттарий опыт, дикагIйола методаш шерра юкъе а кхувлаш кхетамца пайда эца беза царех. ГIишлонхой къахьегамен бытовии хьалаш тоадар, каст-каста гIишлонхой балхара дIабувлаш хувцалуш хилар кIезигдар боккхача лоархIаме да.

Социалистически яхье баьинараша даькача къахьегама толамий хан-ханнахьа итогаш а еш, уж дIайовзийта еза массанена. Социалистически Къахьегама Турпала Злобина метод, социалистически яхьа керд-керда формаш шерра шоай балха юкъекхувла еза гIишлонхоша. Болх боарамагIа дIабахийтара чIоагIа пайдане гIулакх да планаши тIайийца декхараши тIеххкоачашдеча коллективашта аккордно-премиальни системагIа алапи теялга.

ЦIенхаштта тоаде дезаш да гIишлошъеча организацешта материально-технически Iалашо елга, айхха бувзам хила беза гIишлонхоштен заказчикаштен юкъе. ХIара гIишло хьалъеча болхлоша шин-кхаь сменагIа къахьегаргдола гIулакх вIаштIехьдаккха деза. Укх юбилейни шерен Октябра 60 шу дузача цIей сийнен тIайийца социалистически декхараш толамца кхоачаши тIеххкоачаши дар гIишлонхой сийлен декхар да.

Октябра 60 шу дИзара накъадолхаш

СИЙЛЕ ХИЙЛА ХЬАЛХАЛАТТАРИЙ

КПСС обкома бюрон, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Советн, облсовпрофи, ВЛКСМ обкоми хьежай хьайбай продукташ дукхагIа хьаяхарен паччахьалкхенга йохкарен социалистически яхьа 1977 шера 1 январе денз 1 августе кхаччалца йолча итогашка. Котъяьнараш а лаьрхIа, республикански газеташ тIа хьадийллача Сийлен улга тIа яьхай:

РАЙОНАШ:

ШАЛИНСКИ.
ГРОЗНЕНСКИ.

Белгалбаьккхаб хьайбай продукташ хьайоаккхилгем йохкалгем совдоаккхаш Шелковскойи Ачхой-Мартановскин районаша дика баь болх.

БОАХАМАШ:

«Атагинский» совхоз;
«Терек» совхоз;
«Верхненаурский» совхоз;
Назрановский» совхоз;
«ЦIе ахархо» колхоз Шелковской район.

Фермаши бригадаши:

Ленина цIерагIча колхоза шурий комплекс, Наурски район;
«Гудермесский» совхоза № 1 йола шурий ферма;
«Лермонтовский» совхоза № 1 йола шурий ферма;
«Луч» совхоза шурий ферма;
Минеральный» совхоза шурий ферма;
«Гойтинский» совхоза шурий ферма;
«Искра» совхоза шурий ферма;
«ЦIе ахархо» колхоза жа леладу № 2 йола ферма;
«Минеральный» совхоза жа леладу бригада (воккхагIвола чабан нов. Шоипов Г.);
«Россия» колхоза жа леладу бригада, Наурский район (воккхагIвола чабан нов. Ашаханов С.).

Производстве хьалхабараш:

Ахмадова Х. — «Ермоловский» совхоза оалхазарашлеладер;
Астемирова М. — «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка, Сунженски район;
Балаева М. — «Победа» колхоза доярка, Сунженски район;
Бекетова Н. — «Кавказ» совхоза хьакхарчлелаер;
Башаев И. — «Горец» совхоза техник-осеменатор;
Ветриков Я. — «Горагорский» совхоза воккхагIвола чабан;
Гебертоев Я. — А. Шерипова цIерагIча колхоза скотник. Ножай-Юртовски район;
Гончарова Е. — «Горячеисточненский» совхоза хьакхарчлелаер;
Дакаева М. — «Гойтинский» совхоза доярка, Урус-Мартановски район;
Джабраилов М. — «Лермонтовский» совхоза техник-осеменатор;
Исратов Ш. — Орджоникидзе цIерагIча колхоза скотник, Советски район;
Картоева А. — «Советский» совхоза доярка;
Лабазанова Х. — «Россия» колхоза доярка;
Моисеева А. — «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка, Шелковской район;
Магомедова С. — Ленина цIерагIча колхоза доярка, Шелковской район;
Магомедов А. — «ЦIе ахархо» колхоза чабан;
Морозова В. — «Самашкинский» совхоза хьакхарчлелаер;
Мурадова Т. — «Восточный» совхоза доярка;
Олигова М. — «Октября 40 шу» совхоза доярка;
Помарина А. — «ЦхьоалагIа мая» цIерагIча колхоза Iаьсийлеладер, Грозненски район;
Парашина А. — «Джалка» совхоза доярка, Гудермесски район;
Сатаев Б. — Ленина цIерагIча колхоза скотник, Наурски район;
Саламова З. — «Самашкинский» совхоза доярка;
Тажиева А. — «ЦIе ахархо» колхоза Iаьсийлеладер;
Умхаджиева М. — «Горец» совхоза доярка;
Умарова В. — «Джалка» совхоза доярка, Шалински район;
Хажбахматова З. — «Юбилейный» совхоза доярка;
Хамбулаева А. — «Кавказ» яхача оалхазарий фабрика оалхазарашлеладер;
Чагаева С. — «Гикаловски» ОПХ доярка;
Ящуркаева А. — «Шалинский» совхоза скотница.

МЕСЯЧНИК ЧАКХДАЬННАД

МИШТА ЛЕЛ ДОАКЪАР IАЛАШДЕЛГА?

Республике кхайкадаьча месячника диъ кIира чакхдаьннад. Цу хана юртбоахама къахьегамхоша шоай низ тIабахийтаб Iай хьайбашта кхоачам хиллал тайп-тайпарен дикен доакъар Iалашдара.

Диъ кIира баьча балхо хьахьокх ерригача республике Iалашдаь доакъараш: 55 эзар тонн йол, заданех 77 эзар тонн йолча, 8,1 эзар тонн баьца витаминни хьоар, заданех 10,8 эзар тонн йолаш, 257 эзар тонн хьажкIий силос, заданех 220 эзар тон йолаш.

Йол Iалашъяра месячника заданеш тIеххкоачашъяьй Гудермесски, Малгобекски, Сунженски районий боахамаша. Дукха хIама ца эшаш заданеш кхоачашъе гаргга я Ачхой-Мартановскии Грозненскии районаш.

Сунженски района юртбоахама къахьегамхоща заданех 4 эзар тонн йолча 5,8 эзар тонн йол Iалашъяьй; тIаккха Гудермесски районо — 4.4 эзар тонн заданех 2,5 эзар тонн йолаш.

Цхьабакъда, месячника денощка эсала болх бир Веденски, Назрановски, Советски, Урус-Мартановски, Шалински, Шелковской районий боахамашка доакъар Iалашдераша. Цудухьа цу моттигашка дуккхача боараме кхоачаш ца еш йисай заданеш.

Баьца витаминни хьоар даккхара задани кхоачашъяьй Ачхой-Мартановски, Сунженски, Урус-Мартановски, Шелковской районий боахамаша. Царех Шелковской района боахамаша бетта 4 эзар тонн витаминни хьоар даьккхад, заданех 3 эзар тонн йолаш. Из республике мел даьккхача баьца хьоарах ах гаргга да.

Баьца витаминни хьоар даккхара задани ах мара кхоачашъяьяц Гудермесскии, Малгобекскии районаша а.

Юртбоахама балхашта юкъе лоархIаме гIулакх да хьайбашта доакъар Iалашделга. Юрташкарча къахьегамхошка еррига торонаш я хьалкхедаь доакъар ца дойташ чуэшеи хьатIадоагIача Сийлахь-боккхача Октябра цIейна дикача балха совгIатаща накъабахкеи.

Наурски района Кирова цIерагIча совхоза винзаводе дика сийдеш болхло я фильтровщица нов. Магомадова Жанару. Цуна ший балхаца эшаш йола говзал дика а хов, хIаьта заданеш лакхара дикал йолаши ханнахьен кхоачаш а ю. Винзавода продукцена цхьаккха а рекламаци енаяц, тIаккха ишта арахецача продукце дикалца Магомадовай къахьегама дакъа а да дизза.

ИйслагIча пхешерен итогаш еча хана, цо ала хIама доацаш дика баь болх а лаьрхIа, «За трудовую доблесть» яха медаль елар цунна.

СУРТА ТIА: Ж. Магомадова анализ е чхьагIара материалах проба эцаш йоал.

В. ПАРАМОНОВА сурт.

ТАЙП-ТАЙПАРА IАЛАШДУ ДОАКЪАР

Боахама хьайбашта доакъарий кхоачам беш ба «Ермоловский» совхоза механизатораш. Цар лаьрхIад 600 тонн гIожа доакъари 5800 тонн силоси Iалашъе. Из дош кхоачашде йиш йолаш ба совхозе: дика хьалкхеяьй 200 гектар люцернеи 350 гектар эспарцета. Уж баьцаш хIанз шозлагIа хьокхаш латт.

Йол хьоккхача лакхара толамаш доах коммунистически къахьегама ударникаша Дубаев Ахьмаде, Батиев Саламус, Буркаев Салмана, Къахьегама Шеча Байракха орден йолча Дзугуев Хьамида. АргIаш деча овсаре къахьегаш ба Вечиев Iумар. Муртазалиев Лаьча.

Совхоза болхлошта доакъар Iалашдеча, боккха бозам а болаш, новкъостал ду пенсионераша Айдамиров Увайсеи Берсанов Мухьмадеи.

ХIанзле цига Iалашъяьй 1100 тонн баьха-дика йол.

Ялат чуийца мукъадаьннача кхашкара ча хьагуллеша цунах аргIаш деши боахк, дика толамаш а доахаш, механизатораш Хутуев Бати. Газимаев Абуси, Иваев Лаьчи. ХIанзле цар 650 тонн чах аргIаш даьд.

Совхозе баьца витаминни хьоар доаккхаш ши агрегат я. Машинисташа Ладаев Iийсаси Галаев Iазизеи, болхлоша Алисханова Iайнаси Асильханова Тумишаси моша доакъар Iалашдеча дийнахьа цаI-ах, ши норма кхоачашъю, хIаьта хIанзлехьа 300 тонн баьца витаминни хьоар даьккха баьннаб.

ХIанз сихъяь силоса хьажкIаш хьоккхаш пхиъ агрегат я. Царна юкъе дийнахь цаI-ах совгIа норма кхоачашъю комбайнераша Героев Шамилеи, Ножуев Аламеи, Газимаев Хьумидеи. Хьоккхаш латта моша доакъар силосни кIоагашка дIаувз трактористаша Гичханов Махьмудеи, Солатонов Хьамидеи шофера Додоев Лаьчаси. Лоаттача хана цар хьинаре бу болх бахьан толаш, эзар тонн гаргга силос кIоагачу еллай совхозо.

Я. ЦУЕВА.

10 август тIаккхоачаш кхашкара балхаш леларах

(процентаща планага)

Яхье лелаю районаш	Аьхай зяб	Аьхад гурахь дувча ялатаща	ДIадийнад шозлагIа дув ялат
Ачхой-Мартановски	14	28	92
Урус-Мартановски	7	26	109
Ведeнски	3	33	100
Ножай-Юртовски	20	33	100
Советски	26	34	—
Грозненски	10	25	100
Сунженски	14	16	69
Гудермесски	20	37	63
Шалински	17	33	91
Малгобекски	4	26	37
Назрановски	8	23	100
Надтеречни	1	31	112
Наурски	8	28	82
Шелковской	80	37	100
Республике гIолла	12	27	87

НЕЙТРОННИ БОМБА ХЬА МА ЯЙТА

Берригa советски нах чIоагIа эгIазбаха дукхал баьннаб дуккха нах боабеча ядерни герза керда тайпа—нейтронни бомба хьае йолае аьнна США тIайийцача решенена. Укх деноща берригача мехка гIолла чакхъювлача митингашка дакъа лоацараша дIадех США герзаща кийчлулга сихдар соцаделга, эггара хьалха ракетно-ядерни герз хьаделга а соцадеш. ХIана аьлча, из чIоагIа ковкъарле еш да дунен халкъашта юкъера кхоххам дIахо кIаьдбара ,лаьтта чIоагIа машар оттаоара.

Оаха чIоагIа бехке бу США правительства нейтронни бомба хьае аьнна баь соцам, аьлар «Красная крутильщица» яхача московски фабрика коллективе хиннача митинге коммунистически къахьегама ударника З. И. Типикинас. Коммунистически партеи Советски правительстваи хьаькъал дола политика бахьан долаш вай халкъ машара хьале даха диълагIа итт шу да. Гха предприяте къахьегараша, берригача советски наха санна, Iалаьмате чIоагIа дегаш айденна, къахьегама хьинар алсамдаьнна тIаийцар Советий Мехка карагIдаьнна сийлахь-доккха социальни гIулакхаш хьагойташ йолча СССР кердача Конституце проект.

Сийлахь-боккхача Дай-мехка тIем тIа дакъа лаьцача И. В. Князева, комсомолка В. Алькинас, керттерча инженера А. Ф. Бурлакова белгалдир герзаща кийчлулга сихдар, къаьстта ядерни герзаща кийчлулга а доаккхаш геттара дIадаккхара деррига низаш тIа ца дахийтача дарлдоацилга.

Иштта митинг хилар № 2 йолча Московски сахьаташ деча заводе а. Цига дакъа лаьцараша белгалдир нейтронни бомба хьаяр США герзаща кийчлулга сихдара керда этап дIайолаялар долга а кхоххам кIаьдбара гIулакх воча хьал тIа оттадеш хилар а. Предприяте къахьегараша массане а хьаллаьцар герз Iодиллара эффективни гIулакхаш дарца машар Iалашбара тIехьа хила аьнна коммунистически болхлойи партеша баь тIахьехам.

Ядерни герза керда тайпаш США хьадара духьалара дукха нах болаш митинг хилар «Компрессор» яхача ташкентски заводе.

Вайх хIаране чIоагIа сатем боабеши эгIазвугаши ба нейтронни бомба хьае аьнна США баь соцам, аьлар болхлочо К. Мухитдинова. ЧIоагIа машар оттабарга сатувсаш деррига халкъаш доллаше а США доал деш долча гIозараша герзаща кхерам гIатувс. Сага бокъонаш лораераш шоаш ба ала а гIерташ, боккъалдар аьлча цар кхерам тIатувс сага эггара мaьхе йолча бокъонна — ваха йолча бокъонна.

Шоаш къамаьлаш деш керттерча экономиста В. Манукяна, инженера Т. Чепуштановас, парткома секретара Н. Алтыбаева чIоагIа раьза болаш ювцар Коммунистически партеи Советски правительстваи арахьара политика, дунен тIа чIоагIа машари наьха ирази лораеш кIаьд ца луш болх барах дег тIара баркал аьлар КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатела новкъоста Л. И. Брежневна.

Митингаш хиннай. Баку дуккхача предприятешка.

Советски наха эгIазбаха, лоаца луш тIайийцаб США администраце ядерни герза керда герз хьале аьнна баь соцам, шоаш цу гIулакха духьал хилар хьакхайкадаьча дог цIена долча миллионаш болча нахах дIакхет вай, аьлар, КПСС XXII съезда цIерагIча мехкдаьтта чакхдоахача завода коллектива дукха нах болаш хиннача митинге комсомольско-кагирхой бригада бригадира Э. Багирова. Коммунистически партеи Советски паччахьалкхенои лаьттан тIа машар чIоагIбара де мел дезар деча хана, США военщина адамленна Iоажал яхьача нейтронни бомбаца кхерам тIатувсаш я.

Берригаш а раьза а болаш митингашка хиннараша тIайийцача резолюцеш тIа хьадла хьадех США герзаща кийчлулга сихдар соцаделга, цар хьакхайкадир дунен халкъашта юкъера кхоххам кIаьдбарах лаьттан тIа чIоагIа машар Iалашбарах тIехьа шоаш хилар, чIоагIа къоабалйир КПСС-и Советски паччахьалкхени машар беза арахьара политика.

(ТАСС).

НН. А. М.-С. ВАГАПОВНЕИ К. Г. ГАММАДОВНЕИ СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

У К А З

Дагестанскии Нохч-ГIалгIайи АССР ДоттагIала Денош дIахьоча хана республика къахьегамхошта культурни гIулакх деча хьинаре дакъа лацарах Нохч-ГIалгIай АССР заслуженни артиста сийлен цIи лойла Вагапов Абдул-Малик Самадовича — Дагестански АССР Хасавюртовски района культура отдела автоклуба заведующена;

Нохч-ГIалгIай АССР культура заслуженни болхло яха сийлен цIи лойла Гаммадов Кача Гаммадовича — Дагестански АССР Акушински района культура ЦIен фольклорни ансамбла художественни кулгалхочоа.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный, 1977 ш. 12 август.

НОВ. Г. Г. КУРБАНОВАНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ХАЛКЪА АРТИСТА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

У К А З

Дагестанскии Нохч-ГIалгIайи АССР ДоттагIала Денош дIахьоча хана йоккха говзал гойтарахи республика къахьегамхошта культурни гIулакхаш деча хьинаре дакъа лацарахи Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика халкъа артистка сийлен цIи лойла Курбанова Галина Георгиевнана — «Лезгинка» яхача Дагестана Паччахьалкхен халхара заслуженни ансамбла солисткана.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный, 1977 ш. 12 август.

ДАГЕСТАНСКИ АССР ТВОРЧЕСКИ КОЛЛЕКТИВАШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

У К А З

Дагестанскии Нохч-ГIалгIайи АССР ДоттагIала Денош дIахьоча хана йоккха говзал гойтарахи республика къахьегамхошта культурни гIулакхаш деча хьинаре дакъа лацарахи Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла «Лезгинка» яхача Дагестана Паччахьалкхен халхара заслуженни ансамбла коллективана, Акушински, Гергебальски, Ахтынски районий — «ДоттагIал» яхача вокально-хореографически композице доакъашхой художественни самодеятельноста коллективана.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный, 1977 ш. 12 август.

ДАГЕСТАНСКИ АССР ТВОРЧЕСКИ КОЛЛЕКТИВАШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

У К А З

Дагестанскии Нохч-ГIалгIайи АССР ДоттагIала Денош дIахьоча хана къахьегамхошта культурни гIулакхаш деча хьинаре дакъа лацарах Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла Дагестански АССР яздархой Союза, Дагестански АССР композиторий Союза, Дагестански АССР художникий Союза, Дагестански АССР Министрий Советерча телевиденеи радиовещанеи комитета.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный, 1977 ш. 12 август.

[illegible] СССР Конституце проект

ВАЙ ВАХАРА КЕРТТЕРА ЗАКОН

ЮРТА СХОДО ЛАЬРХІАД

Кхы саг чувала йиш йоацаш хьалдизадар цу сарахьа культура ЦІа: гулбеннабар кагий, боккхий нах, кхалнах, Курдюковски станица берригa къахьегамхой. Тахан укхаза юв цаш яр СССР кердача Конституце проект.

Докладчика, моттигерча Менжинске цІерагІча колхоза парткома секретара, юрта Совета депутата Шавов Тимур Ивановича аьлар,—моллагІа паччахьалкхен вахара доккха маІан дола документ берригнеша дувцаргдолаш арахецар дикa оамал хинна дІаэттай вай мехка.—Конституцех цо аьлар, вай Даьхен низ совбаккхара даим йоакхо еш, наьха творчески низаш дегІадоаладеш, сага хьалкъал, цун уйлаш совйоахаш дола документ да, аьнна.

Дувца оттадаь дош дувцаш доккха дакъа лаьцар сходе гулбеннараша, аьлар шоашта хетар, предложенеш елар.

Трибуна тІа ва Менжинске цІерагІча колхоза толашагІа вола механизатор, укх шера ялат чуэцача котваьнна Хутаєв Байтыр. Цо йоах:

— СССР кердача Конституце проекти КПСС ЦК майски Пленуме Л. И. Брежнева яь доклади еннаш са дега мел тоам хилар дувца дешаш корадагІац сона. Общественно-пайдане къахьегам, цунах хьахулар Советски обществе саго дІалоаца моттиг йолга белгалдаьккхад проекта тІа. Къахьегамга хьежжа мах бу вай сага. Конституте проекта тІа кхы а шерагІа, кІоаргагІа дувц къахьегара сага бокъонех лаьца.

ДІахо механизатора дийцар юбилейни шера хьувкъам чуэцаш ше социалистически декхараш сийленца кхоачашдарах. Ше чакхвоаллаш цо предложени елар проекта 40 статьяна «2—3 шера вІаштта общественно - пайданерча къахьегаме дакъа ца лоацараш моттигерча Советий бокъо я моттигерча Совета територе тІарча боахамашка балхаш дергдолаш юкъеоза» яха дешаш тІатохар дехаш.

Дош лу юртарча юкъерча школа хьехархочоа Москаленко Анна Федоровнайна. Цо аьлар:

— Вайна дика гуш да сат массе оагІорахьара дегІавена хьалкхера мел йоакхо ю. Се хьехархо хиларах тарра, сона чІоагІа хоза хет кердача Конституте тІара дешарах йола статья шеръяь, из хоадам боллаш тІатеха. Цу тІа белгалдоакх берригаш а юкъера дешар дийша хила безар, хьехар вахарца, производстваца дувза дезар. Тха школе дешаш да 549 колхозхой бер. Лакхерча классашка дешабагІараша школе Іомаю трактораш, юртбоахама машинаш. Царех дукхагІа бараш укх тІеххьарча шерашка юрта бус болх бе.

Хьехархочо шийна бакъахьа хетар дувцаш аьлар проекта 66 статья чІоагІйнча бакъахьа хетар шийна «Колхоза къахьегама ветераний декхар лархІа деза юрта къахьегамхой тІайоагІа тІехье хьалкхеяра цахаддаш йоакхо яр» яхача дешаща. Сходе къамаьл даьча жа Іуно Амангельдиев Косая дийцар:

— Се тІалат хургвац мотт сона берригача жа леладерий керттера уйла вай мехка кердача Конституце проекта тІа яха я аьлча. ЧІоагІа хоза хеташ дийшар аз из документ. Цу проекта 39 статья тІа да ер дешаш «Гражданаша бокъонехи паргІатонехи пайда эцилга обществан паччахьалкхени хьашташта, кхыча гражданий бокъонашта зе деш хила йиш яц». Алхха уж декхараш кхоачашдарца мара бокъо яц гражданий закона тІа дІаяздаьчох пайда эца.

Со жа Іу ва, цунах доккхал ду аз. Сайна дагаваьлча хов сона вай мехка къахьегача сага мел сий ду. Хьалха хиннача Конституце тІа санна кердача Конституце тІа а дІаяздаь да вай мехка хІара къамаи бокъо цхьагарра хилар. Закона хьалхашка цхьа бокъо йолаш ва хІаравар: эрсе, казах, нохчо, гІалгІа, гІумке, ногІе... Цуна дода тешал да тха жа-товарин ферма коллектив. Тайп-тайпарча къамех болча наха къахьегача тха коллективо СССР кердача Конституце проект къоабал а еш лаьрхІад укх пятилетка дерригача хьокхамех йола план тІехкхоачашъе. Жа Іуно предложени елар проекта 45 статья тІа «общественно-пайданерча къахьегамах дакъа лаца моггашехьа, цунах къеххар низагІа, къахьегама юкъеоза веза» яха дешаш тІатехача шийна бакъахьа хетар дувцаш.

Сходе иштта къамаьлаш дир механизатора Ф. Залина, комсаш-лелаеча К. Н. Аржикта, кхы дуккхачар.

Берригаш раьза болаш тІаийцар сходо кердача Конституце проект къоабалъелга. Иштта лаьрхІар юбилейни шера тІавийца социалистически декхараш толамца кхоачашде.

Е. ФАРНИЕВА.

НАЬХА ХЬАШТАША ДІА МА-ДЕХХАРА

(НАЬСАРЕ ХИННАЧА ГРАЖДАНИЙ СХОДАШКАРА ЗАМЕТКАШ)

ВІалля ца хиннача тайпара политически, творчески, къахьегама хьинар айдаларца юві СССР Конституце проект наьсархоша. Дукха уйлаш яйт, дукха дагадохийт, хІаьта тахапарча вахарах цІаьхка а цІаьхка а доккхал дайт цу проекта мугІараша, КПСС ЦК майски Пленуме Леонид Ильич Брежнева яьча доклада.

Берригa идеологически болхлой наха юкъе цу хьакъехьа политически болх беш, вай хургдолча кердача Закона хІара статьяй кІоарга чулоацам царна дІабовзийташ, цох лаьца шерагІа, кІоаргагІа дувцийта уж юкъеозаш къахьегаш я укх деношка партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш а. Цу гІулакха оарцагІъяьхай кхетама балха ерригa формаш, методаш. ЦаІ моттиг, цаІ производственни участок яц укхаза шоаш беш бола болх, шоай гІулакхаш проект ювцарца ца дувзаш, Октябра 60 шу дизара кийчо еча къахьегама овсарле ай ца еш. Дезача цІейна хетаяь къахьегама вахта тешаме лелаю наьсархоша. Ах шерара заданеш а социалистически декхараш а массадолча хьокхамех кхоачашдаьд районо. Паччахьалкхенна дулх дІададара плап 120 процента кхоачашъяьй, хІаьта шура ялара — 115, тха — 130 процента.

Иштта дика хьокхамаш даьхад промышленносте, транспорте, гІишлошъеча, торговле. Района 15 промышленни предприятех шоай ах шерара планаш дикка тІеххкоачаш ца еш духхьала цхьа кирпишкаш ю завод мара йисаяц. ХІаьта из а укх тІеххьарча хана хьалхле лелаерашта юкъе ший моттиг хьалаца кийчлуш а я. «ТІехьабусараш боаш бе болх» яхача девизагІа къахьегаш ба хІанз кирпишкашъераш. Укх тІеххьарча хана дуккха тІехкхоачашъю цар шоай бетта заданеш (директор нов. Хаутиев).

Ала доагІа, района гІулакхаш дика лелайтара боккха аьттув боалийт Конституце проект ювцарца укхаза шерра дІаболабаьча политически, агитационни балхо.

Иштта, Конституце проект ювцарца творчески хьинар айденна къахьега нах дукха ба Наьсаре. Автотранспортни предприятерча водителаша Оздоев Жабраилеи Точиев Ювсапеи шоай пятилетка кхаь шерара планаш кхоачашйир укх шера июль бетта.

Къахьегама гІулакхех лаьца, шоай предприятеш хьалхле лелаерашта юкъе хилийтара партийни организацеша беча боккхача балхах лаьца-м дукха дувца йиш я. Кхыметтел массаза тІехьаюсаращца хинна «Назрановский» совхоз а хІанз ший лоалахочоа «Октябра 40 шу» яхача совхоза куралаш еш я.

Дукха ха йоацаш ах шера баьча балха районе итогаш йича КПСС райкомеи райисполкомеи карара кара тела ЦІе байракх «Назрановский» совхоза елар, хІана аьлча района массадолча боахамел хьалхаяьлар из.

Йоккхача юбилейни яхьа болар гуш да хІанз ялаташ чуэцача а. Каст-каста моттиг хувц лаьрххІа уж чуэцача хьалхадаьннача боахамашта тела аьна кІи-марса кулгалдеча районни штабо хьакхайкаяьча ЦІеча байракхо. Эгтара хьалха из кхаьчар духхьала ка болча ялатацца ерригa шера задани (хьажкІаш а тІехь) кхоачашъе аьнна оарцагІбаьннача совхозтехникума механизатораш. Бакъда, кхо ди даьлча цигара «Октябра 40 шу» совхоза кхашка яхьа йийзар из.

Иштта къахьег ахархоша юбилейни шера ялат чуэцара йоачаша новкъарле йой а. Наьсархой теш Іалама халонел шоаш котбаргхиларах а хІаьта шоай дош кхоачашдергхиларах а. Даьхен амбаряшка 10500 тонн кІа чутасса лерхІ цар. Из да планал 2170 тонн дукхагІа. Укх деношка ах заданел дуккха тІехдаьннад ялат дІалулга. ХІаьта совхоз-техникумо шера план кхоачашъяьй.

Наьсархоша кердача Конституце проект ювцача хьинаре дакъа лоац. Из иштта долга ховргдар дукха ха йоацаш Москвера баьхка КПСС ЦК общественни Іилмай академе болхлой керте а болаш «Октябра 40 шу» яхача совхозе баьча социологически тохкама юкъе хинначоа а. Конституце проекта чулоацамах шоаш дика кхеталга, из хьакхоллача дакъа лаца шоаш йизза бокъо йолаш болга, цун кІоарга демократизм шоашта йовзилга хьахьекхар цигарча болхлоша.

Наьсархоша проект ювцача мел хьинаре дакъа лоац хьахьокх укх масалаша, из проект ювцача духхьала болхлой собранешка (хиша Советий сессеш, бахача наьха сходаш, тайп-тайпара беседаш йоацаш) хІанзлехьа 12700 сат хиннав ладувгІаш, хІаьта шоай уйлаш, шоашта хетар оалаш къамаьлаш даьд цига, предложенеш тийннай 400 совгІча къахьегамхочо. БІаь гаргга саго дош аьнад «Ленина никъ» яхача района газета оагІонаш тІа, хІаьта царна юкъе я 30 предложени.

Чулоацам болаш а, хІаьта центральни комиссеша уйла гІаяхийта мегаш а дешаш да цу предложенешта юкъе.

ХІаьта я духхьал предложенеш теларца шоай декхар ца халалга хов наха. Проект ювцаш цар дог доагІа шоай дІадахача халача вахарга юхахьажа, таханарча вахарера эргалонаш зе, советски адамашка ираз кхачийтача Ленина партена хоастама дош кхайкаде. Иштта чулоацам бола къамаьл хилар дукха ха йоацаш Пхьилекъонгий-Юрта керда хьайийллача хозача клубе хиннача сходе а.

— Духхьала укх тІеххьарча шерашка укх вай юрта урагІъяхай городе хила тоам болаш йола кхо объект: школа, тика, клуб, — йоахар сход хьайийллача юртсовета председатела Хамхоев Исраила.

— Сона дега тІара дика хет вай сийрда вахар моастагІчох лорадеча юкъе се нийсвенна, доккхал ду аз таханарча вахара хам бе ховча, вай паччахьалкхен низ чІоагІбе гІертача цахах, — йоахар г. Назране хиннача сходе ше къамаьл деш районни музея директора тІема ветерана Мальсагов Тухана. — ЧІоагІа раьза ва Конституце проекта тІа алан шерашка Даьхе лораяьрашта лоархІам боллаш ъеркам тІабохийта мугІараш долаш.

— 10 класс яьккхачул тІехьагІа автошкола а яьккха хІанз шийттлагІа шу да со шофералла болх беш вола, — яхаш дувц «Сельхозтехника» районни отделенерча болхлочо С. Белхароева. — Дукха да цу балхацара сона сайна, са дезала даьнна беркат. Из болх ба наха юкъе са сий лоатталер, дезалга хьал-торо хулийтар. Цу балхах, къахьегамах хьадоалача беркатага хьежжа цун сий дар ловра сона хІаране. Цох хетаь Конституце проекта 60 статья чакхйоаллаш сона ІотІатоха ловра **къахьегама дисциплина телхаю нах, къахьегама юстар хила гІертараш цІенхаштта бехктокхаме оза боагІаш хиларах дола дешаш.**

Къаьстта ший тайпара доккхал деш ладувгІ проектах лаьца деча къамаьлага боккхийча наха. Цар шортта да ала, дувца, таханарча вахарах цецбала.

— Дог тІоздоал са таханара кагий нах, мехкарий бІаргабайча, — йоах БурокІала вахача 60-ткъара ваьннача Курхиев Идриса, — таханарча заман хьалкъал долаш нах ба уж. Сакъерлача моттиге баха бийзача тІадувха баракъа дехаш юрт тохкаш лийнна се а сай нийсархой а дагаух сона: Дешарак-м дувца а дезацар.

Иштта тахан шоашка кхаьчача ираях, вахарах цахага доккхал дайташ да вай кийчдеш дола мехка Керттера Закон.

М. ЗАНГИЕВ,
Наьсаречa «Ленина никъ» яхача районни газета редактор.

А. САГОВ,
тха соб. корр.

ТАЛЛИН. СССР кердача Конституце проект чІоагІа уйла тІаяхийта ешаш я чкъаьрий лувцача кемай экипажаш. Морякаша массане чІоагІа могаю Керттерча Закона проект, дуккха хоадам боллаш а юбилейни шера план ханал хьалха кхоачашъяра тІаерзаяь а йола предложенеш тел.

Дика чакхдаьккхад СССР Конституце проект ешилга «Пейпси» РТМС—7504 экипажа. Дукха ха йоацаш цІакхаьчаб моряхаш шоай рейсови задани дукха тІехкхоачаш а яь.

СУРТА ТІА: СССР-а кердача Конституце проект ешача хана. Центре — капитана хьалхара гІонча Н. Ермолаев.

В. ГОРБУНОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ОКТЯБРА 60 ШУ ДИЗАРГА

ЦІЕЧА КАЗАКИЙ КОМАНДИР

СОВЕТИЙ ІАЬДАЛ БАХЬАН ДОЛАШ КЪОВСАМ ЛОАТТАБАЬРАШ

Тийрка йисте Советий Іаьдал доаккхача, из чІоагІдеча хьинаре дакъа лаьцарех цаІ ва Александр Зиновьевич Дьяков, — цІеча казакий отряда командир. Цун цІераца ювзаенна я 1918—1920 шерашка контрреволюцена духьал тІемаш деш вайцига цІеча партизанаша яьха дуккха коталонаш.

Хьалхара дунеч империалистически тІом болабеннача 1914 шера тІем тІа а ваха, бІарччача диъ шера салтечуна тІалатта хало Іувшаш, паччахьа эскаре гІулакх деш хиннав Александр Зиновьевич. Россе буржуазеи помещикийи Іаьдал дІа а доаккхаш, Сийлахь-йоккха Октябрьски социалитически революци котъяьнначул тІехьагІа эскарера мукъа а ваьнна цІавеча чІоагІа революционни балхах чувеннав из. Ший низ кхоачар деш Советий Іаьдала новкъостал де воланнав. Цу хана дена хьаькъал, хьинар, низ кхо ца беш ший вахар Коммунистически партеца, Советий Іаьдалца дийзад цо...

Александр Зиновьевич Дьяков ваьв 1895 шера Ставропольски губернерча Марьинская яхача станице, терски казака Дьяков Зиновий Моисеевича дезале. Паччахьа эскаре волаш инвалид а хинна цІавена Зиновий Моисеевич къе а, дезал дукха болаш а хиннав.

Александр Зиновьевича приходски школа ши класс мара яккха тарденнадац. ЗІамига волаш вахав из ший воккхагІа вола ши воша а санна батракала болх бе, хІаьта 16 шу даьлча город Георгиевске вІаьхийча сага доалахьарча пхьоале жІов етташ хиннав.

Александра паччахьа эскаре гІулакх де ваха ха хьакхаьчача хана, цунна тІаха говр а эша гІирс а кийчбе низ боацаш ДьяковгІар дезал къе хилар бахьан долаш, цу хана оалаш ма-хиллара, «казени чотах» вахийтав из эскаре.

Эскаре мел яьккхача хана топаши пулеметаши тоаеш вола мугІарера слесарь хиннав, австрийски тІем тІа Черновицы яхача города юхе хиннача тІемашка дакъа лаьцад. 1916 шера австро-германски фронте хинна Брусиловски прорыв йолаш човнаш хиннай цунна.

ТІем тІа латташ лайнача халоно, Россе лерраргІа сомлуш боагІача болхлой боламо революционни гІулакхашкахьа озаш хувцаялийтай Александр Зиновьевича уйлаш. 1917 шера Киеве хиннача Общероссийски фронтовой казакий съезда делегаталла хорж Дьяков. Иштта ший оагІув къеча нахаца хила безилга, массанена кортамукъал, паргІато яларга бода никъ хьабеллалуш латтилга цо бокъонца кхетадаьча хана паччахьа эскарера мукъавоал Дьяков.

1918 шера аьхки кхаьчав из дІаьхача диъ шера бІаргабовнза бола ший дай а гаргара нах а бахача Марьински станице.

Цу хана йоккхагІа а, йІаьхегІа а ярех хиннача цу станице тІем тІара мукъабаьнна цІабаьхка дуккха эпсараш хиннаб. Царца барта а баха цига Советий Іаьдала духьала восстани гІоттае къайлагІа кийчлуш да контрреволюце низаш, аьнна хоам хилча, большевикашкахьа озабезам беш болча станичникех вІашагІъелла хиннача Ходин Степан керте лаьттача группо кІайча эпсарий барт бохабе а кийчъеча восстанена духьале е а лаьрхІад. Цу группах дІакхийттав А. З. Дьяков а.

Цу гІулакха бокъонца кийчо е акхар кхелехьа кІайбараша станице бахача наьха сход яьй. Цига Советий Іаьдалах, большевикех доацараш а дувцаш нах шоашта тІехьабаха контрреволюционераш гІертача хана, цар тийша болх гуча а боаккхаш цу сходе къамаьл дарах Дьякови цунца большевикашкахьа хинна кхыбараши лийца чубехкаб. Станице наха гуччахьа дош а дийца ве суд яьй Дьяковна. Бакъда новкъосташа гІо а даь вада аьттув баьннаб цун. Цул тІехьагІа Георгиевске а кхаьча ЦІеча отрядах дІакхийттав из. ТІаккха цу отрядаца Марьински станице юхава вІаштІехьдаьннад цун, цига Марьински революционни комитета председателалла хержав из. Цига хоржав Александр Зиновьевич Владикавказе хиннача Терски къамий IV-ча съезда делегаталла, хІаьта съезде — Халкъа Совета членалла.

1918 шера кІай эпсараши революцена духьала бола казакаши шоашта могар деш кийчбала болабеннаб Терски республикера Советий Іаьдал дохаде, къаьнара порядкаш юха оттае. Моздоке контрреволюционни правительство вІашагІъеллай, меньшевик Бичерахов керте а оттаваь.

Дукха ха ялалехьа Владикавказ яккха беннаб бичераховцаш, бакъда ийша юха баьннаб. ТІаккха цар лаьрхІад дика кийчо а яь Грознех лата аьнна. Сунженски линегІа бахача контрреволюционни казакаша шоашта новкъостал дар дог доахаш хиннад цар. Цудухьа кІай казакаш оарцагІбаха эпсараш бахийтаб станицашка. Цар бІеха планаш йохаянза яргйоацача кхаьчад гІулакх: нах Іеха а беш уж шоай оагІонгахьа баха гІерташ а казакаштеи, нохчаштеи, гІалгІаштеи юкъе моастагІал доллаа гІерташ а къайлагІа болх беш хиннаб бичераховцаш.

Цу хана Сунженски линегІа ядача станицашта юкъе эггара чІоагІагІа а йоккхагІа а йола революционни группа вІашагІъелла станица хиннай Михайловская (хІанзара Серноводск). Юртарча хьехархочун Иван Иванович Раздорске инициативагІа вІашагІъелла из группа цу хана Грозненски большевистски организацена керте лаьттача Севостьян Иванович Тымчукаца бувзам болаш хиннай.

Советий Іаьдала духьал тІом бе казакаш оарцагІбаха гІерташ хиннача бичераховцаша революционни группацара цхьабараш, царца И. И. Раздорский а волаш, лийца а лийца топаш теха боабаьб. ТІаккха юхе бисараша лаьрхІад Владикавказе хьал а баха Халкъа Совета Сунженски станицашкара хьал ма-дарра дІахайта. Хьулалуш станицашка гІолла чакх а баьнна Наьсарчу кхаьчача, цига гІалгІаша шоай сат уллув а ваьккха дІабигийтаб уж Владикавказе.

Михайловски делегаци эггара хьалха тІаяхай цу хана Халкъа Совета казакий фракце председатель хиннача А. З. Дьяковна. Делегацеца хиннаб Федор Петрович Рухлин, Григорий Георгиевич Куликов, Павел Сергеевич Беседин, Михаил Васильевич Маслевцев, Константин Борисович Гусаков, кхыбараш.

Дьякова Михайловски делегаце дена гІулакх военкомага М. К. Левандовскегеи тІаккха Серго Орджоникидзегеи дІадийцад. Сунжерча событех хаттараш а даь Советий Іаьдала оагІув хьаллоацаргбола нах цига дуккха болга хайначул тІехьагІа Сергос аьннад, цига вахийта везар А. Дьяков ва, хІаьта цига де дезар — керттерча даькъе, казакий уйла миштай хари Советий Іаьдалца цар фу отношени я хьажари да.

Цу хьакъехьа А. Дьякова язду:

«Сергос сона хьа тІа а вена, духхьал бІара а хьежа аьлар: «ХІанз вай Терски республике Іалаьмате хала хьал эттад. Пролетарски центр — город Грозни — нохчашкахьара цхьа оагІув мара мукъа йоацаш ерригa го баь я. Городе кхачан запасаши патронаши кхоачалуш латт, воашта де мел могар де деза вай грозненцашта новкъостал дара».

Иштта, 1918 шера сентябрь бутт болалуш Сунженски линегІарча станицашка — кІайча казакий тыле — вахав Дьяков Михайловски казакий группа шийца а йолаш. Пхьилекъонгий-Юрта кхаччалца лаьрххІача паровозаца баьхкаб уж, тІаккха гІалгІачо-проводника накъа а баьха баьдеча бус Карабулакски станица кхаьчаб.

Контрреволюционни элементаш шоашта могар деш казакаш шоашта тІехьа баха гІертташе а Дьякова группа вІаштІехьдаьннад Карабулакски, Нестеровски, Ассиновски, Троицки станицашкара революцена мутІахьа бола казакаш революцен гІулакха оарцагІбаха. ХІара станице вІашагІъехкай цІеча казакий отрядаш. Иттех дийнахьа царех сунженски ЦІе Эскар вІашагІделлад.

ЦІе отрядаш вІашагІйохкаш баь болх Орджоникидзега дІабувца Владикавказе вахав А. Дьяков.

Халкъа комиссараш Левандовский, Бутырин, Махарадзе, Назаретян юкъе а болаш хиннача совещане Сергос аьннад: «Сунженски линегІарча эскара командир хила веза Дьяков».

Иштта, 1918 шера сентябрь бетта Сунженски линерча советски Эскара командиралла хьожаваьв из. ХІаьта Сунже юха водаш проводник а воацаш, паровозаца а ца водаш, бронепоездаца, Серго Орджоникидзе приказ бе а доалаш, вахар ше — яхаш язду Дьякова.

Г. К. Орджоникидзе приказ деннад Сунженски ЦІеча ЭскагІа грозненски эскара новкъостал де, Грознера контрреволюционни фронт йохае, Грозненеи Назранеи юкъера машинникъ юхаметтаоттабе, аьнна.

Сунженски цІеча отрядаша кІайбарий эскарашца тІом болабаьб. Грозне кхачалехьа тІом беш хьаяха йийзай цар Слепцовская, Михайловская, Самашкинская яха а кхыйола а бичераховски гарнизонаш лаьтта станцеш. Къаьстта чІоагІа тІом бе бийзаб цІеча казакий Самашкинская яха станица йоаккхаш. Царна новкъостала Владикавказера цига кхаьчай грозненски болхлой батальон, Шерипов Асланбека вІашагІъеххача нохчий цІеча отрядашцара говрбаьрей ши сотни, Заманкулера хІирий сотни.

Сунженски станицашка айданна ца Іеш берригача лоамароашта юкъе а сий айденнад А. З. Дьякова отряда.

1 октябре хьа а хинна чІоагІъеннай Сунжера большевикий партийни организаци. Цу хана денз хьалоархІаш хиннай Дьякова партийни стаж а.

Цу ханна Грознена го баь латтача бичераховцех лата йолаеннай Дьякова отряд.

11 ноябре Ермоловски станица а яьккха, цу дийнахь ерригача фронтагІа тІом беш хиннача Грозненски цІеча Эскара отрядашца цхьана готбаь кІайбараш бовда безача оттабаьб. Иштта юкъарча низаца мукъаяьккхай Грозный — 12 ноябре чакхбаьннаб бІаь дийнахьа лаьтта тІом.

Цул тІехьагІа цхьа бутти ах бутти баьлча цІаькха а герз бе долла дийзад Терски республикерча къахьегама халкъий, тІом бе бийзаб кхы а чІоагІагІа дорхбеннача деникински белогвардейцашца.

Деникинцаш ханна аьттув а баьнна Къилбаседа Кавказе латаш болча хана Терски республика Оборона Комитета член хиннав Александр Зиновьевич, хІаьта Назрань, Сунжа, город Грозный чуйоагІаш йолча аьттехьарча фланга ЦІеча Эскарий командующе помощникалла а хьожаваьв.

Вай мехка деникинцаша оккупаци яьча хана Серго Орджоникидзе заданегІа Дагестане подпольни болх беш хиннав Александр Зиновьевич. ТІехьагІа Къулбехьарча Дагестана ревкома членалла хорж, округа военни комиссаралла оттаву из. ЦІеча Эскара 9-ча Эскарца цхьана Баку мукъайоаккхаш дакъа лоацаш хул.

Къилбаседа Кавказе граждански тІом болча хана белогвардейцех турпала латаш хиларах ЦІеча Байракха орден еннай А. З. Дьяковна.

Граждански тІом йисте а баьнна советски Іаьдал котдаьнначул тІехьагІа партийни, советски боахама балхаш тІа хул Дьяков. Сийлахь-боккха Дай-мехка тІом болаш 1942 — 1943 шерашка ополчене истребительни батальона разведчикий группа политрук хиннав из.

1959 шера 25 феврале арадаьннача «Грозненский рабочий» газето А. З. Дьяковх йолча никролога тІа язду:

«Сакхеташ мел яьккхача ханара ший дерригa вахар дІаденнад А. З. Дьякова парте сийлахь-доккхача гІулакхе, советски Даьхе бахьан долаш».

Сий деш дага лоаттаю цІеча казакий командира, Шолжа йисте Советий Іаьдал оттадаьрех цаІ волча Александр Зиновьевич Дьякова цІи. Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша. Грозне кердача микрорайоне йоккхагІа ярех йола улица, Сунженски станицашкара улицаш, Орджоникидзевская станице стадион я Дьякова цІерагІа.

С.-Г. КОТИЕВ,
журналист.

БОЛХ ТОАБАРА ТІАДЕРЗАДАЬ

Дукха ха йоацаш КПСС Нохч-ГІалгІай обкома, Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома укх шера цхьоалагІча июне денз цхьоалагІча октябрга кхаччалца промышленноста предприятешка, гІишлошъеча, транспортни организацешка къахьегама овсарле лакхъяра резерваш тахкара тІадерзадаь республикански хьажар кхайкадаьд. Хьажар хетадаьд Октябра 60 шу дузача цІейнеи. дІахо къахьегамхой творчески инициатива дегІайоалаяра, Іилмаи-технически прогресс ехка сихдара болхлойн гІулакхера нахи тІаберзабара. дІахо къахьегама овсарле айяра, производства эффективность лакхъяра, укх шера план, тІайийца социалистически декхараш, встречни планаш толамца кхоачаши тІеххховчаши яра.

Цу хьажаре дакъа лоацаш я республикера промышленни предприятеш, гІишлошъюи транспортнии организацеш. Промышленни предприятеша керттера теркам тІабахийта беза дешаш да ераш: хІара предприяте, цеха, участка, смена коллективо паччахьалкхен план толамца кхоачаши тІеххкоачаши яр, арахеца продукци ма-могга дукхагІа а хулийташ къахьегама овсарле лакхъяр, дикагІйола технологически процессаш производствана юкъеяхьар, производствана комплексни механизаци и автоматизаци яр, кулгашца ду балхаш кІезигдар.

ГІишлонхоша де дезар да паччахьалкхен планаш толамца кхоачаш а еш, ший ханнахьа объекташ эксплуатаце дІаялар, деш дола гІишлон-монтажни балхаш дикен тІехдикеи мара ца хилийтар, иштта кхы дуккха дараш.

Транспортни организацей коллективашта хьалхашка латта декхараш да ма-могга дукхагІа мухьаш дІа-юха а кхухьаш, царга дІадодар лохдар, локомотиваш, вагонаш, автомобилаш кІезигагІа сеца латтаргйолаш гІулакх дар, мухьаш тІадоттача механизаци яр, кхыдараш.

Хьажара кулгалдара хІара предприяте вІашагІъеххай оргкомитеташ. Материалаш хьагул а еш дІайовзийтара, хадданза тІаьхьожам лоаттабара республика городашка а районашка а вІашагІъеххай штабаш, цар итогаш ю хьажаре дакъа лоацараша даьхача толамий, хьажара юкъе оз ерригa коллективаш. ХІара боахаме вІашагІъехка я хьажара комиссеш. Цу юкъе боагІа кулгалхоех, технически специалистех, мастерех, экономистех, болхлоех бола нах, партийни, профсоюзни, комсомольски организацей викалаш.

Хьажара комиссеша дукха балхаш ду къахьегамхой хьажара юкъеозара, цига дакъа лоацачар еннача предложенешка хьеж, уж производствана юкъейоалаяра йола рекомендацеш тел кулгалхошта.

Городашкарча, районашкарча штабаша отчеташ тел хьажара йолча республикански оргкомитета. Цунца цхьана боахамий органаша, партийни, профсоюзни организацеша хьажар долча хана баьча организаторски балхах йола справкаш лу цар оргкомитета. Цу тІа белгалйоах оборудованех бизза пайда эцара, мошносташ сихагІа караерзаяра тІаерзаяь мероприятеш.

Хьажаре дакъа лоацача котало яьккхараштa хьожаю КПСС обкома, облсовпрофа, НТО областной совета, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота, Октябра 60 шу дизара хетадаьча Сийлен книжка тІа дІаязбу уж.

Хьажаре хьинаре дакъа а лоацаш дика къахьегама толамаш доахаш я «Красный молот» завода, «Грознефть» производственни объединене, «Электроприбор» завода, Нохч-ГІалгІай гІишлошъеча управлене СМУ-7, «Пищемаш» завода, «Электроинструмент» завода, автоколонна 1572, СССР 50 шу дизара цІерагІча Грозненски химически завода коллективаш.

М. ПЛЮЩ,
тха штате воаца корр.

ТАДЖИКСКИ ССР. Таджикски ССР Іилмай Академе астрофизика Института Гиссарски астрономически обсерваторе болх беш я тІехнийса астрономически установка. Цунца хьеж лаьттан искусственни спутникашка, автоматически цар сурташ доах.

СУРТА ТІА: обсерваторе болхлой установка балха кийчъеш ба.

В. КУЗЬМИНЕИ
Р. ПОЗДНЯКОВЕИ сурт.
ТАСС фотохроника.

КХОАНА ГІИШЛОНХОЧУН ДИ

КЕРДА КОТАЛОНАШ ЯХА, ГІИШЛОНХОЙ!

Доккхийча толамашца — дезача цІейга

Сийлахь - боккхача Октябра 60 шу дизар гарга ме гІорт тІа-тІа шоай хьинар айдеш къахьег город Грознерча гІишлошъеча организацей болхлоша.

Капитальни гІишлош хьалъяр сихдар — вай мехка халкъа боахам дегІабара керттера лард.

1976 шера хиннача КПСС Грозненски горкома кхоалагІча а пхелагІча а пленумашка дийца дешаш дар «Нах баха цІенош, коммунально - бытовой гІишлош хьалъелга тоадара де дезарех город Грозни хозъеш тоаярахи», КПСС ЦК, СССР Министрий Совета «Мохк агарах хинна зе меттаоттадара Нохч - ГІалгІай АССР де дезача новкъосталах» яха соцам кхоачашбарца доагІача Грозненски партийни организаце деххарехи».

Цу документаш тІа белгальяьякха я нах бахача фусамийи коммунально - бытовойи гІишлош хьалъяра, город тоаяра кхаь шера программа. 1976 — 1978 шерашка городе хьалъе лерхІ дІаяхача ерригача пятилеткагІа хьалъяьраш миссел фусамаш, баракашка, подвалашка, ахподвалашка цІи ялара кхерам болчеи газ - йолчеи зонашка а баха 1682 дезал баха ховшаргба цар чу. Городе хьалъергъя 3080 бера лаьрхІа берий бешамаш, яслеш, 220 сага лаьрхІа больница, тоадергда 230 эзар квадратни метр гаргга цІенош, хувцаргъя 129 километр хий хьаухийта турбаш, кхыдола балхаш дергда. Лакхе белгалдаьха балхаш кхоачашдергда города районашка хьалхе оттаяь ха толха а ца еш уж дІатІайицача предприятешца: заказчикаша, подрядчикаша.

Городской партийни организаце XX конференцей III пленумей соцамаш кхоачаш а деш соцкультбыта объекташ хьалъеча, города масштабах балха юкъе озаш да промышленни предприятей а организацей а низаши рузкъаши. Лакхбаьб цу гІишлонашка лелача гІулакхех бола подрядни организацей кулгалхой бехктокхам.

Городской комитето, хІара дийнахьа яхар санна, тІахьожам бу цу объектий балха, хІара дийнахьа хул соцкультбыта объекташка деча балхий тІахьожама штаба заседанеш. Цу заседанешка штаба членаша гучалдоах балха тІа нийслу кхоачамбоацараш, уж дІадахара де дезараш сиха чакхдоах, заказчикаштеи подрядчикаштеи юкъе хула кхоачамбоацараш ца хилийтара йоакхо ю.

КПСС горкома бюрос хІара шера йола цІенош, берий бешамаш, яслеш хьалъяра йола задани кварталашта йийкъай. Паччахьалкхен планел лакхагІа хул уж. Горкомо шийна могаш дола новкъостал ду программа вахаре кхоачашъяра хьалаш Іалашдара. Промышленни предприятештеи организацештеи объекташ хьалъеча новкъостал дара юкъе увз цар гІишлошъерий группаш. ДукхагІча даькъе цар дизза кхоачашду сантехсистемаш яра, штукатурни, малярни балхаш, кхыдараш.

Юкъе кхувлача кердадараша шоай хьокхамаш а лу. Городерча гІишлошъераша 1976 шера 1975 шерарчул 1,6 дукхагІа объекташ йолаялийтай болх бе. Болх бе йолаялийтай кога гІирс бу фабрика, хьалъяьй политехникума здани, мехкдаьтта института корпус, кердача аэропорта самолеташ Іохувша а хьалгІетта а майда, яь яьннарг лархІа мегаргйолаш я Анисимова цІерагІча завода каталитически реформинга установка.

Парте городской комитета III пленуме белгалдаьккхар паччахьалкхен планови дисциплина чІоагІъярцеи, гІишлош хьалъяра партийни комитеташеи организацешеи дукхагІа йоакхо ярцеи, предприятей — заказчикий кулгалхой бехктокхам лакхбарцеи мара эггара кІезигагІа яле а 25 эзар квадратни метр наха чуІе фусамаш хьалъяь яха йиш йоацилга. Из иштта хилар бакъду дІадахача шера гІишлонхой подрядни организацей балха итогашка хьежача.

Городе эггара хьалха 1976 шера хьалйир 143 эзар квадратни метр наха чуІе фусамаш, 1975 шера 72 эзар квадратни метр мара хьалъе вІаштІехьа ца даьннача. Кхоачашбаь болх 16,5 миллион сома маьха бар, 1975 шера 13,2 миллион сома маьха хиннача. Цул совгІа вІаштІехьдаьлар хІара кварталагІа боагІача боарамагІа цІенош даь даха. 1976 шера городе хьаяьй 11 километр газопровод, 7 километр наькъаш деххад, 2,5 километр канализаци, 5 километр гаргга хина турбаш, 33 километр электросеть, тоаяьй 1,4 километр йІовхала трасса, иштта кхы дІа а.

Цунца цхьана белгал ца даьккхача далац КПСС горкома III пленума соцамаш а паччахьалкхен планаш а кхоачашъяр производстваш материально - технически хьалашца Іалашъяр ледара хиларцеи мохк агаро зе дарцеи халонаш духьала увттаешше чакхдаккхар. Партийни, советски, боахама органаша шоашта могар дир мохк агарах деха цІенош юхахьалдари керда гІишлонаш хьалъяри сиха дІадахьара. Къаьстта дукха къахьийгар цу хьакъехьа НГДУ «Октябрьнефть», машинаькъа Грозненски отделене коллективаша. Алхха 1976 шера нюлагара декабрь беттага кхаччалца мохк агарах хинна зе юхаметтаоттадеш дІадахийтар 1,3 миллион сом ахча.

1976 шера парте горкома теркам тІабахийтар торговле сеть, юкъарча кхачан предприятеш совьяхарах наха гІулакх делга тоадаран. Цу шера болх бе йолаелар керда 16 тика, 640 саг цкъара кхаба йиш йола кхачан 5 предприяти.

Дерригаш дІалаьрхІача даьха толамаш во деце а ала безам боагІа уж дикагІа хилийта торо хилар. ДІабахача ворхІ бетта йола керттера фондаш дІаяхийтареи капитальни вложенеш производственни а производственни йоацача а объектий доакъошка дІаяхийтареи планаш кхоачашъяьяц.

ГІишлонхой подрядни организацей управленей а предприятей а декхар да ца кхувш дисар сихагІа кхоачашдар, паччахьалкхен планови заданеш кхоачашъяра йоакхо яр, КПСС Грозненски горкома решенеш вахаре йоалаяр. Дале а шоай капитальни вложенеш йизза дІаяхийтанц «Севнефтегазстрой» объединене, МВД СМУ, СУНГТЭЦ, СМП-131, кхыча управленеша. Ала деза цу управленешта цахаддаш квалификаци лакха йола кадраш лоаттаелга, даиман организационни гІо делга.

Укх юбилейни шера дукха да гІишлошъерий де деза балхаш. Царех да ЭЛОУ-АВТ яха установка хьалъяь яккхар, В. И. Ленина цІерагІча мехкдаьтта чакхдоаккхача Грозненски завода Г-39/40 установка шоллагІа аргІа дІайолаялийтар, гормолкомбината реконструкци яр, 150 эзар совгІа квадратни метр наха чубаха цІенош хьалдар, 3360 сага лаьрхІа школаш хьалъяр. Чакхдаха дезаш да драмтеатр, шера формат йола кинотеатр, гимнастически зал, кхыйола объекташ хьалъяь яхара балхаш.

Тахан гІишлонхой деза Ди долаш тешшаме ала дог доагІа хьалхашка латта декхараш кхоачаш а даь накъагІоргба гІишлонхой Октябра 60 шу дизара.

И. АЛМАЗОВ,
КПСС Грозненски горкома гІишлошъярей городской боахамей отдела заведующи.

Шоай дезача гІишлонхой цІейна къахьегама совгІат кийчдара шерра социалистически яхь йоаржаяь хиннача Нохч-ГІалгІай гІишлошъеча управлене СМУ-8 шоллагІча участка гІишлонхоша дикача къахьегама толамашца белгалдоаккх укх шера из деза ди. ВорхІ бетта план дикка тІеххоачашъяьй цар. Укх юбилейни шера кхоалагІа квартал чакхйоалаш эксплуатаце дІадала дезаш да цар Ленина цІерагІча улицагІа хьалдеш дола шийттаза вІаштІара даь 70 квартира йола цІа. ХІаьта цар дош деннад из цІа цхьоалагІча сентябре эксплуатаце дІадала. Уж толамца кхоачашдергхилар хьахьокх доахача толамаша. Сихденна отделочни балхаш деш да укхаза.

Отделочни балхаш деча къаьстта дика къахьегарца белгальяьнна я Кочетков Петр Серафимович керте латта штукатурий бригада.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьттехьа) бригадир П. Кочетков, штукатураш А. Дунаева, Т. Оздамирова, А. Тупицына, Хь. Мовлатова.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШ

Нохч-ГІалгІай гІишлошъеча управлене СМУ-7 гІишлонхой дикача къахьегама толамашца накъабаьккхаб шоай дезача денна.

ГенподрядагІа гІишлон - монтажни балхаш дара ворхІ бетта план 104,3 процент кхоачаш а еш, планагІа лаьрхІачул совгІа управлене гІишлонхоша 150 эзар сома маьха гІишлон балхаш даьд. Шоай низаца гІишлон балхаш дара паччахьалкхен план 120,3 процент кхоачашъяьй цар. Заданел совгІа 270 эзар сом мах бола гІишлон балхаш чакхдаьхад.

Октябра 60 шу дузача цІей сийна къахьегама вахте эттача управлене коллективо къаьстта дика тоадаьд укх юбилейни шера ший технико-экономически хьоккхамаш а. Къахьегама овсарле лакхъяра ворхІ бетта план цаІ-ах процент тІеххоачаш а еш, цуна чотах даьд заданел совгІа мел даь гІишлон балхаш. ГІишлош ярга дІабода мах заданегІа лаьрхІачул 3,1 процент лох а беш, производствана кхоадаьд 43 эзар сом. Паччахьалкхенна пайда бара задани 137 процент кхоачашъяьй управлене гІишлонхоша. ПланагІа лаьрхІачул совгІа баь пайда итт эзар сом да.

Иштта къахьегаш башха-дика толамаш доахача царна укх шера хьалхарча шин кварталагІа вІаштта шозза СССР минпромстроя карара кара тела ЦІе байракх а луш Ерригсоюзни социалистически яхье хьалхара моттиг хьожаяьй. Нохч-ГІалгІай гІишлошъеча управлене гІишлон организацешта юкъе яьржача социалистически яхье а хьалхара моттиг дІа ца хецаш хьабоагІа уж.

Ши-шегІа хьахинна дац уж къахьегама толамаш. Цун керттера бахьан да управлене кулгалхоша, партийни, профсоюзни организацеша шоай коллектива къахьегам кхетамца вІаштІехьа а баьккха болхлошка биззача низаца болх байтар. Вай республикерча гІишлошъеча организацешта юкъе эггара хьалха цар хьалльацар химикийи ростовчанийи инициатива. ХІара дийнахьа итогаш ю укхаза яхье баьннача гІишлонхоша, бригадаша даьхача къахьегама толамий. Баьча балхага хьежжа оценкаш увттаю царна. Уж дІаязъю социалистически яхьа экрана тІа. Бутт чакхбаьлча яхье хьалхара моттиг яьккхача бригадашта карара кара тела ЦІе вымпели ахчан премни хьожаю. Шера кхозза социалистически яхье хьалхара моттиг яьккха бригада ГуржегІа, Ереване е Баку мах боацаш экскурсе йохийт салаІа.

ХІаьта управленерча йиъ участкана юкъе яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхача коллективана лу управлене карара кара тела ЦІе байракх, хьалхара ахчан преми, котбаьннарашка дІа-юха телаш йола «Океан» яха радиоприемник.

Коммунистически къахьегама сийлен цІи яккхара тІехьа яьржача социалистически яхьа юкъе керда формаш кхахьа йолаяьй укхаза. «Профессех дикагІвар». «ДикагІвола бригадир», «ДикагІйола бригада е участок» яха сийлен цІи яккхара тІагІертта къовсам лоаттабу гІишлонхоша. Иштта къахьегаш барех бІаьш гІишлонхой, итташ бригадаш я уж сийлен цІераш яьха. Коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цІи еннай 250 гІишлонхочоа, вешта аьлча хІара шоллагІвар коммунистически къахьегама ударник ва укхаза. Управленерча бригадашта юкъе дикагІъяр аьнна цІи яккхарал совгІа «СССР минпромстроя дикагІйола бригада» аьнна сийлен цІи еннай Панков Евгений керте латтача плотникий бригадана. ХІаьта «управленерча участкашта юкъе дикагІъяр» яха сийлен цІи лелаеш я Саркисян Шаген Атапесович керте латтача шоллагІча участка коллектив. Укх юбилейни шера цо кхычунга ца кхоачийташ лелаю управлене карара кара тела ЦІе байракхи «Океан» яха радиоприемники.

Октябра 60 шу дузача деша пятилетка хьалхарча шин шера задани кхоачашъе социалистически декхараш тІайийтад дуккхача гІишлонхоша. Царех итташ ба хІаналлехьа уж декхараш толамца кхоачаш а даь, пятилетка кхоалагІча шера календарагІа къахьегаш. Иштачарех ба газоэлектросварщик Осканов Къамбулат, торкретчик Магомадов Ляча, слесарь - жестянщик Безделов Виктор, кхыбараш. Цар хІара сменагІа нормаш 130 — 140 процент кхоачашъю.

Б. КОСТОЕВ.

Укх юбилейни шера шоаш тІайийца доккхий социалистически декхараш тІеххоачащдара яхь йоаржаяьй Нохч-ГІалгІай гІишлошъеча управлене СМУ-1 гІишлонхой бригадаша. Цу яхье хадданза хьалха а латташ ше тІайийца социалистически декхараш тІеххоачащдеш я Баматханов Саид-Іарби Саидович керте латта коммунистически къахьегама сийлен цІи лелаю комплексни бригада. Социалистически Къахьегама Турпал Злобина методагІа къахьегача цо цхьа смена дІаяхийтац ший норма 180 процент кхоачаш ца еш. Иштта къахьегаш йолча бригадас хІаналлехьа пятилетка хьалхарча шин шера задани кхоачаш а яь дика къахьегама совгІат кийчдаьд гІишлонхочун дезача цІейна.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьттехьа) гІишлонхой Т. Токаева, А. Арабханов, М. Озниева, В Эльжуркаев.

И. ПЛИЕВА сурт.

ГОРОД ХОЗЪЯР — ВАЙ ВОАЙ ДЕКХАР

Укх деношка дерригa советски халкъ, дунен тІара прогрессивни адамаш кІоаргга уйла тІаяхийта СССР кердача Конституце проект Іомаеш да. Иштта цар шоай берригa низ тІаухийт Октябра 60 шу дизара даха ма-доагІара накъабахара.

«Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 60 шу дизарах» болча соцам тІа КПСС Центральни Комитето хІара советски саг тІахьех юбилейна сийленца накъавахара, революционни традицеш лораяра, уж тІа-тІа шеръяра.

Из тІахьехам хьаллаьцар миллионаш болча наха, дег чу бижар, цо оарцагІа боах керда толамаш дахара. КПСС XXV съезда решенеша дог урасттадаьча тха РСУ (ремонтно-гІишлоний управлени) комсомольско-кагирхой бригада коллективо а доккха дакъа лоац социалистически яхье. Тха коллективе балхаш дераш дукхагІча даькъе кагирхой ба. Мехка массайолча коллективаша санна тха коллективо а шийна хьалхашка доккха декхар оттадаьд укх юбилейни шера: цхьайола улицаш наькъаш тоадеш эргадахарца тоае, Ингушская, Гвардейская яхача улицашкара асфальт билларен тротуараш тоареи балхаш цІей тІакхоачаш чакхдаьха даха. Вешта аьлча, оаха хьалхашка оттадаь декхар да 7 ноябре шера йола план кхоачашъяр.

Къаьстта дика къахьег укх юбилейни шера новкъоста Кокорхоевеи пенсионера Майевичеи кулгалдеча асфальт буллаярий бригадаша. Кхыча бригадашта хьоккхам а луш сихеи дикеи чакхдоах цар балхаш.

Кокорхоев Мехьте бригаде шийи даьца болх беш ва цуи воІ Кокорхоев Мовли. Мовли дешаш ва Серноводски техникуме. ХІанз дешарах мукъаволча хана венав из даь бригаде болх бе. Цу тайпара къона комсомольцаш ба кхыбараш а. Масала, А. Долгиев, И. Барахоев, М. Тамбиев, М. Костоев, М. Могушков, кхыбараш.

ХІанз Мехьте бригада къахьегаш я Скрябина цІерагІа улица тоаеш. Цу улица машинаш лела дакъа 7,5 метр шердаьд цо, хІаьта асфальт билла тоабаьб 540 квадратни метр гІашлой лела нигкъ. Наькъа тІа хий сецаргдоацаш бетонах ленточни бардюраш яьй. Иштта тоаяьй автобусаш сецаргйола моттигаш.

Цар дІалу болх тІехдика оценка йолаш мара хилац.

Дукха ха йоацаш укх улица тІа пхьидарч чуйола, кхыметтале гІажаш, боабашкаш чу лела ушалаш яр. ХІанз йовзаргйоацаш тоенна, хозъенна я из улица. Цхьан дешаца аьлча Мехьте ший бригадаца хьинаре къахьег къона город — Назрань тоаеча, цига бахача наьха хьашташ кхоачашлеча.

Иштта хозъяьча моттига юххе нийча моттигаш хилийтар лацар. Дале а уж йолаш я. Масала, Скрябина цІерагІча улица тІара дІа а йолалуш Победа цІерагІа улица а хоадаеш центральни рынке тІакхоач хий Іоухийта бІеха сангар. Цун йисте го йиш я дайна дада жІалеш, цискаш, кхы бІеха хІамаш. Йоачан еча цу сангар чура бІеха хІамаш искусственни сооружeнешка кхоач, уж дІаюкъ. ТІаккха бІеха хий дІадирж улицашка, наьха ковнашка чухьад. Из кхоачамбоацар дІадаккха декхарийла я хий дІаухийта канал кара дола районни санэпидстанци. Бакъда, цо деш хІама дац. Аз дехар ду «Электроинструмент» завода, мельзавода, трикотажни фабрика кулгалхошка цун да лахара новкъостал дара сома хила аьнна. Воай город хоза хилийтар — вай декхар!

Б. ЦЕЧОЕВ,
г. Назрана РСУ город тоаяра дакъа мастер.

ИШТТА ХИЛА ЕЗА ГІИШЛОНХО

Бера ханара яьнна яцар Фадиман эггара хьалха из болх бе йолалуш. Цу хана цуц дезал Казахстане бахар.

Дийтта шу кхаьчача Фадиманах цу хана хилар опыт йола сеяльщик. Кхаш воча лаьтта, е балха аьттув боацача моттиге хилча сеялка тІа ховйора Фадиман. Хьинар долча йиІига дика чакхбоаккхар шийна тІабилла болх. Цо ялат дІадийнача кхай тІа дисацар фу дІа ца кхаьча мулаш.

— Хьинар долаш, моллагІа шийна тІадиллар дика кхоачашдеш я из йиІиг, — оалар цунах колхозхоша. Миччахьа ше дІаккхаьчача гойтар цо ший денал.

Ялат дІадийна доаллашехьа йол хьакха йолалора.

— Колхозе яьхача цу шера мел дукха йол хьекхар аз, — дзгалувц Фадимана. — Из еррига вІашка техача боккха гув хургбар, Бешлам-Корта миссел лоам, — елакъеж Фадиман хІанз.

— ХІанз а хоза хеташ, хьагаш бІарахьеж со совхозашка йолча цІенача «Нива», «Колос» яхача комбайнашта, — йоах Фадимана, — дага ух айса болх баь «Коммунар» яхараш. (Цо болх баьб цу хана штурвальни йолаш е чах холаш деча копнитела тІа).

Из къамаьл ше дешшехьа уйлане яха хьеж из корах гуча ялат чуйица даьннача кхашка.

ХІанз Тумгоева Фадиман болх беш я гІишлонхой комплексии бригаде. Из чуйоагІа бригада къахьегаш я № 18 йолча МагІалбикерча школана ремонт еча.

Казахстанера Фадиман МагІалбике юха шІаенача хача шин аргІ-юкъера город хьахулаш мара ягІацар. МагІалбика Кердача города Малхбоален поселке наьха шийи доалахьара массехк цІа мара дацар. ХІанз цун сибат чІоагІа хувцаденнад. Йоккхача сомий бешамаша, кхыча гаьнаша кхаьла города малхбоален дакъа городах хьаккхийттад. Тха городерча кердача гІишлошта юкъе кІезига я уж хьалъеча Фадимана кулг ца кхийтта комплексаш, гІишлонхочо коммуниста Тумгоева Ахьмада Фадимана дакъа ца лоацаш хьалъяь гІишло.

ГІишлонхой балха юкъе халагІа бола штукатура-маляра болх сиха караберзабир Тумгоевас. Цхьан бетта болх бича елар цунна хьалхара разряд. Из цунна елар цо болх дика барах, хІама довза ловш хилар белгал а доаккхаш.

— Дика дагадоагІа сона йоккхий гІишлош еча се балха ена ди, — оал Фадимана. — Цу хана чІоагІа йоачаш а хинна боса оагІонашкара лаьтта чулеша даьннадар. Дукха цІенош дехар къаьнарча МагІалбике лешамаш бахьан долаш. Цудухьа фусамаш еха бисача наха чуІе цІенош сиха хьалде дезар. Уж хьалде дола а дир оаха. Укхаза байзар сона гІишлонхой атта боаца болх. Хала бале а цу балха чІоагІа безам тІабахар са, хІана аьлча сона хайра из боккхача лоархІаме болга. Фу хила йиш я кІалбисача наха новкъостал дарал дикагІа?!

...Пхийтта шу да Фадимана ший бера мастероки малара щеткеи Іо ца юлла. Цо царца болх беш хилча кІорда ца деш бІарахьежа дог доагІа.

— Дошо да Фадимана кулгаш, — йоах РСУ комплексни бригада бригадира Арчаков Хьасана. — Тумгоева Фадиман керте латта звено ерригача ремонтно-гІишлоний участке дикагІа я. Цу звенос болх беча объектера болх массаза а тІехдика мах беш дІаэц. Цун звеноца геттара дика болх беш ба панеи йоІи Арсиноевгіар, Л. Михалюк, Л. Хашкиева, Т. Чертоева, кхыбараш. Из гуш да хІанз цар тоаеча № 18 школага хьежача.

Из школа тоаеш я Х. Арчаковеи М. Арсамаковеи кулгалду ши бригада. Уж бригадаш шоайла социалистически яхье яьннай. Цхьанна бригадана лац гІишлонхой деза Ди тІакхоачаш тІехьайиса.

Дукха ха йоацаш цар тоеча школе хилар цу бригадай производственни собрани. Цу собране кхы а лакхара декхараш тІайийцар цар. Цар денна дош да 20 август тІаккхоачаш бераш тІаэца мара ца дезаш школа тоаяь, кийчъяь дІаоттае, балха дикал гІехдика хилийта. ХІанзарча хьалашка хьежача тешаву денна дош кхоачашдергхиларах. Из да Октябра 60 шу дизара цар луча совгІатех цаІ. Комплексни бригадай болхлой хьинар айдаь СССР кердача Конституце проекта тІарча Советски Союза хІара граждании декхарийла ва общества духьа хьинаре къахьега, яхаш белгалдоахача дешаша а.

Б. ЧЕРБИЖЕВ,
штате воаца корр.

СУРТА ТІА: РСУ гІишлонхой комплексни бригада звеньевой, коммунистка Ф. Тумгоева.

Автора сурт.

ЦАР ДОШ ЧІОАГІА ДА

Кастта вай мехка деззерга массанена боча дола Октябра 60 шу дизара цІей. Ер юбилейни шу вайна белгала да СССР кердача Конституце проект ювцаш хиларца а. Тхона, гІишлонхошта къаьстта беркате хиннад ер шу. Районерча гІишлошъеча организацеша хьалхарча ах шера даьхача толамий итогаш йича тха межколхозни гІишлошъеча управленена хьалхара моттиг хьожайир. ГенподрядагІа гІишлон-монтажни балхаш дара паччахьалкхен план 114,9 проценти тхоай низаца гІишлон балхаш дара задани 118,9 проценти кхоачашъяьй. Къахьегама овсарле лакхъяра задани а дикка тІеххоачашъяьй оаха. Иштта къахьегаш йола тха коллектив районни Сийлен улга тІа йихьай.

ДІадахача шерен укх шера хьалхарча ворхІ беттен дукха лоархІаме гІишлош эксплуатаце дІаеннай оаха паччахьалкхен комиссе дика оценка а луш. Царех я «Октябрь» яхача колхозера механически мастерскеш, «Заветы Ильича», «Победа» яхача колхозашкара доахана лаьрхІа йола помещенеш, Орджоникидзе цІерагІча колхозера зернохранилище, минеральни удобренешта йола склад, Ачхой-Мартане хьалдаьд 4 квартира йола цІа, агрохимлаборатори. Иштта хьал а яь дІаеннай межколхозни лесхоза контора, откормочни площадка, гараж, доакъара йола цех, кхыйола объекташ.

ГІишлонхочун цІей дездеча укх деношка йистеяьккхай «Победа» колхозера хьакхарчашта лаьрхІа йола помещенеш, тхьамка докъаду помещени «Заветы Ильича» колхозе, кхыйола объекташ. Цу масалаша къаьгга хьахьокх мел лоархІамеи дуккхеи гІишлон балхаш даьд тха коллективо.

Уж къахьегама толамаш ши-шегІа хьахулаш дац, уж хьакхолл гІишлонхой къахьегама кулгаша. Яхье котъяьннача бригада сийна къахьегама сийлен байракх урагІйохийт укхаза. ХІанз из урагІъяхийта я Насоченко Василий Иванович керте латтача столярий бригада сийна. Мастерскера ерригa бригадаш я ер во болх беш я аьнна белгалъяккха йиш йоацаш ерригаш дика къахьегаш хиларца белгальяьнна я. Царна массанена а дІадахача шера «Социалистически яхье котъяьннар» яха знакаш а луш белгалъяьхар уж. ХІара сменагІа нормаш 140 процент кхоачаш а еш хьинаре къахьегаш я Филатова Вера Ивановна керте латта бригада. Социалистически яхье хьалха латташ я А. Е. Понамарев В. И. Хлопотов, Л. Ф. Борисова керте латта каменщикий, плотникий, малярий бригадаш. ХІаьта хьинаре къахьегаш башха-дика толамаш доаха гІишлонхой дукха ба тхо долча.

КарагІдийнараш дукха дале а укх шера дІахо тхона хьалхашка латта декхараш бехктокхаме да. XX партсъезда цІерагІча колхозе хьалъе езаш я 1200 бежана лаьрхІа шурий - товарни ферма. Дукха балхаш да де дезаш эзар Іаьсана лаьрхІача помещенена ремонт еча а. Цул совгІа мохк агарах Орджоникидзевски станицера еха школа тоаеш ба тха гІишлонхой. Цар декхараш тІайийцад 20 августага кхачалехьа шигара ремонтни балхаш чакхдаха. ХІанз йистейоалаш латт из школа а.

Шерагара шерага дукхагІа хул тха управлене деш дола гІишлон-монтажни балхаш, дІадахача шера даьрел 40 процент дукхагІа уж балхаш де дезаш да тхо. Уж ханнахьа чакхдаха тха вІаштІехьдоал дукха организационно - технически мероприятеш чакхъяхарах, хан-ханнахьа объекташ хьалъеча хьатІаккхухь эшаш йола гІишлон материалаш, механизаци ю халача балхашта. Иштта болх беш йола тха коллектив дог тийша я Октябра 60 шу дузача цІейна дика къахьегама толамаш доахаш ше накъагІоргхиларах.

Н. БАСКАКОВА,
Сунженски района МСУ постройкома председатель.

ДАГЕСТАНЕИ НОХЧ-ГIАЛГIАЙЧЕНИ ДОТТАГIАЛА ДЕНОШ

Вежарашха йолча шин республика къахьегамхой, творчески болхлой викалий дIайхача вIашагIкхетарех хьалдиза дар доттагIала Деной шоьлагIа де. Дагестана делегацеара йоккхий группаш хьоашалгIа яха хилар Ведески, Гудермесски районий къахьегамхой. «Лоаман фо» яхача пионерски лагере салоIаш дола бераш, «Красный молот» завода болхлой болча. ХIаьта сайрийна «Космос» яхача кинотеатре Р. Гамзатова «Лоаман йоI» яхача поэмах дола художественни фильм оттадеча дакъа лаьцача Дагестана артисташца вIашагIкхийтта хилар Грознера кинодезарш.

...Iалам хоза долаш я Веденски район. Сигал урагIдаха латта баьццара дувкар дийха лакха лоамаш, лоаман тIоржешкара Iоарадуьла масса хиш, вноз ца кхеттал цIена фо. Цхьабакъда, духхьал цхьа Iалам хоза хинна Iац укказа. Къахьегама тIера, доьцIена, доттагIий безаш а уж лоархIаш а нах ба укказа бахаш бараш. Самарднйнахьа шоайцига хьоашалгIа баьхка Дагестанера вежарий тIаэцаш бар веданхой. Укказа духхьашха

ИШТТА ВIАШАГIБЕТТАЛУ ВЕЖАРИЙ

хула хIама дац из. Геттара ширача замалахьа дениз укказара лоамаш урагIа а пхорагIа а тийдал Веданара Дагестане вугача такилгаша. Шин республике дахача къамаша шоайла дIа а хьа а укаш хьаллоаттадеш хиннад доттагIала бувзамаш. ХIаьта къаьстта шерденнад уж, социалистически къамашта юкъерча доттагIал тIехь вIаши леладеча гIулакхий кердача чулоацамах хьал а диза, чIоагIденна дIаэттад вай сийрдача замалахьа.

Цуйна къаьта дола цхьа тешал да Веденски районен Дагестанерча Ботлихски районей къахьегамхошта юкъера бувзамаш. Дукха ха я уж шоайла социалистически яхье а баьнна Даьхен руэкъа дебадеш къахьегаш бола. Уж каст-каста вIашагIбетталу яхьах хьакимар къоастаде. Шинна а даьна боккха пайда хьабоалаш хIама да из. ХIана аьлча цу вIашагIкхетарашка уйла тIа а яхийта доаш болх дикагIа вIаштIехьбаккхара, доттагIала бувзамаш леладеча шин района экономика, культура боарам лакхбара лоархIам болаш дола дешаш, камаьрша дIа а хьа а екъ толашагIйола опыт. Иштта каст-каста шоайла яхье яьннача шин района къахьегама гIулакхех язду Ботлихски а Веденски а районий газеташа, шоайла хьоашалгIа дIа а хьа а ух художественни самодеятельноста коллективаш. ХIаьта цIейш долча деношка цхьана спортивни яхьаш чакхйоахаш, говраш хехкаш хул кагирхой.

Дагестанерча доттагIашта иштта чIоагIа бувзамаш леладеш бола веданхой геттара раьза бар вежарашха йолча республика делегаце викалаш шоайцига хьоашалгIа боагIаш хилара.

Сержень-Юрта магIа а баьина лоаманка хьал урагIболалучча гола тох асфальт биллача наькъо. Укказа, шоай районца лаьтта доладуьча, Iурре дениз хьаьшашта духьалбаьхка латташ ба района къахьегаме хьалхалаттараш, партийни, советски болхлой, художественни самодеятельноста доакъашхой.

Уралатташ эIамагIаш а болаш гIаьда тIа вагIа революци граждански тIемен доакъашхо, бIаь ши шу даьнна Дадаев Мажда. Укказа ва Сийлахь-боккхача Дай-мехка тIема ветеран, дукха тIема а къахьегама а совгIаташ тийнна Джабиров СаIид а. Шераашта калуш бац ветеранаш. Джабиров СаIид хIанз а къахьегаш ва. ХIаьта Дадаев Мажда а ва района юкъарча вахаре айхха дакъа лоацаш. Ше вахаш волча Дыише-Веданарча юрта Совета депутат из хиларга хьежжа, цо дика йоакхо ю ший харжархой.

— Дукха дайнад укх лоамашта, — йоах Маждас. — Шаккха а кхоачалургбоаць баьде никъ санна хала дар паччахьа замалахьа наьха вахар. Са сай а ла дийзад из Iазап, кер биззал шера шозза хьалъая сискал йоацача бойх дог делхаш лела вийзав. Цудухьа, таханара сийрда вахар бIаргагуш вахача аз, чIоагIа доккхал ду вай сийлахьча Коммунистически партех, адамашта из вахар деннача Советий Iаьдала 60 шу дузача шера дуне тIа эгтара дикагIйола Конституци тIаэцаш йолча вай Даьхенах.

...Сиха дIайода хьаьшашка хьежаш йоакха ха. Хьагучайоал уж тIабагIаш йоагIа хьалхара машинаш. ДIайха да фусамдаьштен хьаьшаштен юкъера хьалхара вIашагIкхетар. Хьаьшашта духьалдахь тух-сискал. КIезиг-дукха ха ялалехьа райцентрагахьа дIайолалу машинаш. Уж чакх мел йоалача юрташка царна дукхаьлъух бахаш бола нах, гонахьара лоамаш декадеш сигал урагIъух хьаьший фусамдаьйи художественни самодеятельноста доакъашхоша доаха илли ашараш.

Хьаьший тIаьйцар КПСС райкоме. Цига хиннача вIашагIкхетаре дакъа лоацаш хилар КПСС Дагестански обкома культура отдела заведующи М. С. Магомедов, Дагестански АССР Министрий Совета председателя заместитель З. М. Хизроева, СССР Лакхехьарча Совета Президиума член, Социалистически Къахьегама Турпал, Ленински Паччахьалкхени премей лауреат, Дагестански АССР йоазонхой Союза правлене председатель, Дагестана халкъа поэт Р. Г. Гамзатов, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета председатела заместитель Н. К. Байбулатов, Нохч-ГIалгIай АССР культура министр Р. А. Сайханов, шин республика творчески интеллигенце викалаш, журналисташ.

КПСС Веденски райкома хьалхарча секретара Г. Г. Махауре гулбеннарашта дийцар района экономиках, культурах, жоп делар шийга даьча хаттарашта.

Цул тIехьагIа хьаьший хилар Ленина цIерагIча колхоза кхашка хьожаш. Уж хилар Октябрьски Революцен Къахьегама ЦIеча Байракхен орденаш лелаеча Алиева Зайнапа кулгалдеча тхьамка кхелерий звеной плантацешка. Колхозхошна вIашагIбеттабелар Дагестана поэташи писателаши Р. Гамзатов, А.-В. Сулейманов, С. Рабаданов, критик К. Абуков, композитор Н. Дагиров, кхыбараш.

ХIаьта сайрийна районни культура ЦIагIа района къахьегамхоша цIаькхаза а вIашагIкхийттар хьаьший. «Даградио» артисташа, г. Каспийскерча культура Двореце художественни самодеятельноста коллективо доккха концерт оттадир. Бийса яххалца дийкар аале вай Даьхе, парти, советски халкъий доттагIал хестаду иллеш, артисташа дир тайп-тайпара халхараш.

* * *

ДоттагIала цIей а хинна дIаэттар Дагестанерча хьаьшаштеи Гудермесски района къахьегамхоштеи юкъе хинна вIашагIкхетар.

Кхычарел хьалхагIа хьаьший тIаэцаш хилар «Мединструмент» завода коллектив. Укказа хилар Дагестанеи Нохч-ГIалгIайчени доттагIала Деношта хетаяь митинг. Из чакхъяьлча завода болхлоша шоай производство йовзийташ цехашка гIолла чакхбаьхар Дагестана поэташ, композитораш, художникаш. Иштта цу дийнахьа хьаьший хилар «Терек» яхача совхоза кхашка. Уж вIашагIбеттабелар производстве хьалхалаттараща, дийцар царна шоай республиках лаьца. Совхоза болхлоша дика совгIат хеташ хьаййцар шоашта хьаьшаша деиа хоза кийчдаь дола «Дагестана декоративни искусство» яха художественни альбом. Иштта дика чакхдаьлар «Лезгинка» яхача ансамбло сайрийна клубе оттадаь доккха концерт.

Гудермесски районе хиннача вIашагIкхетаре дакъа лоацаш хилар КПСС Дагестански обкома секретарь Ш. А. Исмаилов, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома секретарь М. О. Бузуртанов.

* * *

Дагестанера бераш а да Чiиикарча «Лоаман фо» яхача пионерски лагере салоIаш. Самардийнахьа Нохч-ГIалгIайчен пионераш санна уж а чIоагIа гIадбаха бар шоай лагере Дагестанера хьаьший баьхкарах.

Бераьшта вежарашха йолча Дагестанах, шоай творчески балхах лаьца дийцар поэташа, йоазонхоша А. Абу-Бакара, Кадрияс, композитора Ш. Чалаева, РСФСР заслуженни артисткас М. Гасановас, РСФСР халкъа артиста М. Абдулхаликова, художникаша К. Мурзабекова, Г. Габитова. Иштта пионераша ладийтIар Дагестански паччахьалкхен филармоне солисткас Ф. Графченкос йийшача Гамзатов Расула стихашка, «Атлан» яхача халкъа халхарий ансамбла доакъашхоша даьча лоамарой халхарашка.

* * *

Цу сайрийна Октябрьски Революце орден лелаеча «Красный молот» завода болхлоша, инженерно-технически болхлоша, гIулакхерча наха эгара безагIа бола доттагIий санна тIаийцар шоайцига хьоашалгIа баьхка Дагестана делегаце викалаш. Хьаьшашта юкъе бар Дагестана йоазонхой А. Абу-Бакар, А. Аджиев, М. Митаров, З. Зульфукаров, С. Сущевский, композитораш М. Кажлаев, Е. Шамасов, М. Якубов, художникаш М. Кулиев, А. Шарыпов.

Дагестана литератораша болхлошта йовзийтар шоай произведенеш. Хьаьшашка моаршал я хаьттар царна зиэаш а делар йоккхача коллектива викалаша.

Из Iинерза вIашагIкхетар чакхдоалаш Дагестана самодеятельни артисташа доккха концерт оттадир.

* * *

Селхан сайрийна 1-ча Мая цIерагIча беша Дагестанеи Нохч-ГIалгIайчени доттагIала Деной чакхдоалаш вIашагIкхийттар вежарашха йолча шин республика общественностен творчески интеллигенцен викалаш.

ДоттагIала деноех дувцаш, хьаьшашта ловца боаккхаш къамаьл дир КПСС Нохч-ГIалгIай обкома секретара **М. О. Бузуртанова.** Дагестана делегаце цIерагIа къамаьл дир КПСС Дагестански обкома секретара **Ш. А. Исмаилова.**

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретара **Н. Я. Правеньке** Дагестана искусстваи культураи болхлошта Нохч-ГIалгIайчен сийдола цIераш хьожаярахи творчески союзаштеи профессиональни художественни самодеятельностен коллективашта Сийлен грамоташ яларахи дола республика Лакхехьарча Совета Президиума Указаш дийшачул тIехьагIа хьаьшашта совгIаташ дIаделар Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатела **Х. Х. Бокова.**

СовгIаташ деннарий цIерагIа баркал аьлар «Лезгинка» яхача паччахьалкхен заслуженни ансамбла солисткас **Г. Г. Курбановас.**

ВIашагIкхийттача дакъа лоацаш хилар КПСС ЦК член, парте Дагестански обкома хьалхара секретарь **М.-С. И. Умаханов,** Дагестански АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Ш. М. Шамхалов,** Дагестански АССР Министрий Совета председатель **А. Д. Умалатов,** СССР Лакхехьарча Совета Президиума член, Социалистически Къахьегама Турпал **Р. Г. Гамзатов,** КПСС Нохч-ГIалгIай обкома шоллагIа секретарь **Ш. М. Баматгиреев.**

Гулбеннараш хьежар Дагестанеи Нохч-ГIалгIайчени искусствай мастераша оттадаьча концертага.

С. МУТАЛИЕВ.

СУРТА ТIА: (аьттехьара аьрдехьа) Ш.-Э. Мурадов, А. Ведзижев, Ф. Алиева Гудермесерча «Мединструмент» завода цехе.

И. ПЛИЕВА сурт.

СУЛЕЙМАНОВ Абдул-Вагаб.

РОССИ

Эзарэ доккхагI
Хилча а сай дог,
КIаьдлургвацар со хьо
дукхаезэ.
Росси, хьа хозленех
Дуне хьог,
Росси, Iа тIаувз
адамий безам.
Хьа бIаргашка
Сердало духъювл,
Хьа бIаргашка седкъий
мара тац.
Росси,
Хьо тха мехка гаьна ул,
Бакъда, хьол гаргагI кхы
лаьтта дац.
Туркий, Iарбий
Дилла а гIийртаб
Гора оттаба со ваха мохк.
Росси, Iа са халкъа
Малх гайтаб,
Экхадаьд са мехка
тIера дохк.
Росси, Iа са халкъа
Беннаб низ,
Деша, язде са халкъ
Iомадаьд.
ЗIамига да са халкъ,
Цхьабакъда, из
Тахан доккхийчарца
цхьана латт.
Хозахеташ йоах аз
Хьа цIи, Росси,
Дега хьол хьамсарагI
хIама дац.
Росси, се мел вах
Дергда аз хьа сий,
ХIаьта а хьа сий даь
со варгвац.
МоастагIашта
ВIалла могарг ма дац
Вай шин халкъа юкъе
йогIа карт.
Вай болата вошал
Докарг ма дац.
ЦаI да вай шин халкъа
дега гарт.

ГIалгIай меттала яьккхар
Г. ГАГИЕВ.

АДЖИЕВ Анвар.

ЭРСИЙ ЛАЬТТАРА ГА

Малхбоале га яйра сона,
Тай санна нийса из яр.
Лакха, сийнача сигленах
Букь кхеташ лакха а яр.
Сигларча морхел тIехьювлаш
Дошо уж седкъий цо техк.
Яц дуIах, дарцах из кхераш
Дац кхераме цунна дохк.
Низ болча цу гаьна овлаш
Лоамарой тха мехка кхоач.
Лоамех, хих, фордех
а дувлаш
Се мехка гаьнех уж хьерч.
Хозш я са мехкара гаьнаш:
Оттийта дуIа, е дарц —
Иззамо йиша шоай йолаш
ХIамах цар кхера езац.

ГIалгIай меттала яьккхар
А. ВЕДЗИЖЕВ.

САИДОВ Алирза.

* * *

Сецца дар из, —
малх бар лепаш,—
Дагадаоцаш бера бала.
Яц кхы нана.
Дац вай леткъаш.
Алла йиIиг. Наб—хьа гIала.

Хала яр из яха бийса.
Сона чIоагIа Iоткъам баьб...
БIарга ногIраш да хьа дийша,
Мерза я хьа лоаца наб.

Хьона гIанахь хьай тетрадаш,
Абат, къоалам гу хургба.
Хьай нана а. Накъайоаккхаш,
Хьона барт цо боаккхаргба.

Хургдий иштта дукхаяхарг?!
ГIано къиза Iехаву.
Нах хIанзза а хургба яхаш
Хьох — бо да, со а да бо.

Нах-м бакъба. Бакъда оалар.
Вайга кхаьчар доккха во...
Ул хьо набарах ца йоалаш,
Наьнах къастар кхераш мо.

ГIалгIай меттала яьккхар
С. ЧАХКИЕВ.

ТАХАН—ФИЗКУЛЬТУРНИКА ЕРРИГСОЮЗНИ ДИ

ЦIЕЙ СИЙНА

Физкультурника Денна накъайоагIаш тха «Урожай» яхача ший лоIамерча спортивни общества райсовета лакхара декхараш оттадаьдар шийна хьалхашка. Уж дика кхоачаш а даьд. ХIанзле оаха кийчваьв цхьоалагIа разряда ийс спортсмен, обществa юкъеэзаа 2031 саг, 321 ГТО значкист, 187 массови разрядних кийчваьв. Тха спортсменаша доккха дакъа лаьцар городе горспорткомитето дIайихьача яхьашка. Цига оаха бахийтар езача атлетика, ейгача атлетика, кIалтохаргах летара, стола тIарча тенниса толашагIа бола спортсменаш, волейбольни команда. Стола тIарча теннисах хьалхарен, ейгача атлетиках шоллагIеи, волейболах йиъагIен моттигаш яьхар тха викалаша.

«Урожай» ДСО Гудермесски райсовета сборни команда дакъа лоацаш хилар Нохч-ГIалгIайчен хьалхле яккхара яхьашка.

Тха районера кхо футбольни команда я ДСО «Урожай» Нохч-ГIалгIай Совета хьалхле къувсаш. Царех я «Восточный», «Кошкельдинский», «Терек» совхозий командаш. Общества командашта юкъе кхоалагIа моттиг «Терек» совхоза команда яьккхай.

1977 шера социалистически яхье 7 бетта дика толамаш дахарах Гудермесски районни Совета шоллагIа моттиг яьккхар. Из бахьан долаш ДСО «Урожай» Нохч-ГIалгIай Совета Сийлен грамота елар тхона. Цхьабакъда, са ала безам ба Гудермесски городской спорткомитето тхона, «Урожай» общества членашта, цхьаккхе а новкъостал ца делга. Цар тхона кIезиг-дукха новкъостал доре кхы а дикагIа хургдар тха хьокхамаш.

ХIанз гаргакхоачача Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара дезача денна кхы а доккхагIа декхараш тIаийцад «Урожай» обществa. Царех цаI да спортивно-массови а унахцIено совъяккхара а балха массе доакъой шера йола план 5 декабре кхоачашъе дош далар. Со дог тешаш ва тха общество республике хьалхалаттарех цаI хургхиларах.

И. БОРИСОВ,
ДСО «Урожай» Гудермесски райсовета председатель.

«ТIОАРСКА БУРГАЦ»

Оалаш да хIанз, бера хана бургацах ца лайзачоа — бера ха яйзаяц, аьле. ЧIоагIа аьнна да из, хIаьта а дегаца уйла а яь юхахьежача мара бакъе йиш яц из футбольни афоризм.

Деша я язде а Iамале хьалха вай бера довза «Вратарь», «Гол» яха дешаш, цул совгIа цунна хов голаш лархIа а. «ТIоарска бургац» яхача клубе дакъа лоацаш ва массехк миллион кIаьнк. Укх шера кхойтта шу даьнад цун. Цига кийчбаь футболисташ мехка цIи хезача командашта юкъе лайза ца Iеш, ловзаш ба цун керттерча командe а.

Кхойтта шера ВЛКСМ ЦК, «Пионерская правда» яхача газета шу эгтара дукхагIа бераш чудоагIача организаце ловзара терко яь ца Iеш тIахьожам бу цига ловзача бераша дика дешара, уж дика комсомольцаш, деррига довза ловш бола кагирхой халийтара.

Ер ворхIлагIа шу да «ТIоарска бургац» яха тха команда кийчъеш № 1 йолча школа физвоспитатель Бердзенишвили Гурами Шавлович вола. Во дац команда толамаш. Дукхача хана дениз хьавоагIа из ше футболаца бувзам болаш Пхе шера лайзав из футболах Грузе «Б» классa команде, хиннав Грузе сборни команде, цул тIехьагIа шийтта шера из лайзав «Сунжанефть» НГДУ футбольни команде. ХIанз шиъ футболиста ерriга говзал цо дIалу къоначa футболисташта-кIаьнкашта.

1973 шера цо кийчъяь кIаьнкий команда эгтара хьалха чемпион хилар вай республике, дакъа лаьцар Ростовски областа Каменск яхача городе Къулбехьен Россе яхьашка. Цул тIехьагIа цо кийчъяьча командаша шозза яьккхай Нохч-ГIалгIайчен чемпиона цIи, дакъа лаьцад Нальчике а Астрахане а дIайихьача Къулбехьен Россе хьалхара моттиг къувсача яхьашка. Цига дикагIа йола моттигаш а яьхар цар.

Укх шера Г. Бердзенишвиле кийчйир бе-бе ха яьннача берий кхо команда. Цу кхаь командо Нохч-ГIалгIай АССР-е хиннача зональни яхьашка хьалхара моттиг яьккхар, хIаьта Грозне яхьашка дакъа лаьцар шин командо — боккхагIбарий а юкъера ха йолчар а. ДоккхагIа долча берий командо цига кхоалагIа моттиг яьккхар, юкъера ха яраш юха а Нохч-ГIалгIай АССР чемпионаш хилар. Тренера а кIаьнкаша а хьийга къа зехьа довзар.

Грозне финальни ловзарашка Г. Бердзенишвиле кийчбаьраша гойтар шоай лакха говзал: дика ловзарца атта эшабир цар Грознерча Ленински района къона футболисташ (1:0 счет йолаш), Надтеречни районера бараш (счет — 2:0), Грознера Октябрьски района футболисташ (счет — 3:0).

Команде эгтара дикагIа лайзар команда капитан А. Безиев, цхи бургац чутехар цо. Иштта дика футболисташ шоаш хилар хьахьекхар Е. Ермолчина, А. Гудиева, А. Толстенева, кхычар.

Хоза да спорте даьъа лацар, Гурами Шавловича кулгалдеча спортивни секцешка (футбольни секцел совгIа цо Iомабу къона баскетболисташ) бераш хоза хеташ ух, низах чуувза безаш хилац уж. Секцешка дакъа лоаца дешархой шоай унахцIено совйоахаш а духовно дегIаухаш а хул.

Спорт езаш хьалххе... Цу хьакъехьа ший уйла я Г. Бердзенишвиле: «Со тешаш ва спортаца безам хиларо саг зIамига волча хана деиз дезаденнача цхьан хIамангa воаккхилгах, оамале хьалхе цун безам тIабодилгах».

Иштта да а да из. Къона спортсменаш дукхагIча даькъе дика дешаш хул, кхычарна хьокхам луш хул. Спорто кIоаргбу кхетам, даьнна гIалаташ дIадаха Iомаву. ТIехьагIа, воккха хилча, вахара кхыча доакъошка а накъадоал уж гIулакхаш. Духовни цIенала юхьиг кхол спорто.

Физкультура езаш хиларо цун унахцIено лакхъярца цхьана новкъостал ду кхетам лакхбара. Из дувзаденна да дика салаIа харца. Г. Бердзенишвиле хьеха футболисташ Дежинов Вася, Безиев Махьмад, Гагиев Керам, Лямзин Женя, Лебедев Сергей, кхыбараш дикеи тIехдикеи мара оценкаш йоацаш дешаш ба. Дика дешарахи юкъарча (цуьца спортивни дар а долаш) вахаре доккха дакъа лацарахи дешархо, къона футболист Епринцев Олег «Артек» яхача лагере чаха путевка кларца белгалвайккхар, хIаьта Дежинов Вася Нохч-ГIалгIайчен дикагIа болча комсомольцашца Москве вахийтав Кремле сурт доаккхийтарц долаш.

Г. Бердзенишвили — цIена дог, камаьрша оамал йола саг. Ший мукъа мел йола ха спорта дIалу цо.

М. ФРОЛОВ,
№ 1 йолча Карабулакски юкъерча школа директор, РСФСР заслуженни хьехархо.

СУРТА ТIА: Г. Берзенишвили ше Iомадеча бераща.

Г. ГАПОТЧЕНКО сурт.

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

ЦЕМЕНТ А РОЗАШ А

Iилмахоша тешал ду казанлыкски розаш, сомий а комсий а бешамаш дIа-юха нозкъарле а йоацаш цемент йоаккхача заводашта вIаши юхе хила йиш хилара. Таханарча дийнахьа, хала хете а, цу гIулакха шеко йолаш ба духхагIча даькъе болгарски ахархой. Малхбузеневропейски фирмаша технически новкъостал а деш ший хана республике хьалъяь цементни заводаш Iалашъяьяц дом дIалувцача средствашца, цудухьа цар белгалдаккхал зе ду боахамаштен гонахьеннеи.

Из проблема къоастаяра шоашта новкъостал дар дехаш болгарски доттагIий кхайкар газ цIенъярен техника кхерамзлении, къахьегами промышленни гIишлоний материалий гонахьен лораяра Новороссийски Iилма - тохкама института специалисташка. Из институт вай мехка йовзаш я гонахье лораяра боккъонцахьа дола гIулакхаш леладаь ца Iеш, йоккха экономически эффект лу тIехдика инженерни проблемаш чакхъяхарца а.

Иштта цар хьаяьча тиристорни фильтрови агрегаташа алхха цхьан шера баьча балхо торо хилийтар паччахьалкхенна ялх миллион сом кходе. ХIаьта гонахьара Iалам лорадара даькъе баьнна пайда вIалла мах баь варгвоацаш боккха ба.

Института болхлоша массехказза технически гIо даьд Алжира, Иемена, Чехословакена, Польшана, кхыча мехкашта.

— Болгарски доттагIашца гIулакхий а доттагIлен а тха бувзам бола дукха ха я, — дувц института директора Володазовский Георге. — ЧIоагIа раьза хинна новкъостал дир оаха царна керамзит доаккхача дом ца хилийтара дош къоастадеча. ХIанз кхы а чIоагIагIа хозахеташ къоастаду оаха «Девня», «Златна панега» яха цементни заводаш эргаяхарен уж тоаярел дош.

Цу заводашка яха хилар института болхлой группаш. Цигара гIулакхаш дика техка а техка цар дукха технически гIулакхаш чакхдаьхар предприятей къахьегама овсарле алсамъяьккха ца Iеш, керттердар — эгтара чIоагIагIа йола санитарни нормаш а нийса лелаяра.

Ростислав КВЯТКОВСКИЙ,
АПН корреспондент.

Тахани кхоанеи хургда

13-ча АВГУСТА

С. М. Кирова цIерагIа культураи салаIарен парк. Ерригсоюзни физкультурника Ди дездар. 10.00 Спортивни майда. Городерча маIача а кхаъ а наьха волейбольни командай яхьаш. 14.00. Массовкай майда. Массовкаш, ловзараш, викторинаш. 15.00. Сатийнача ловзарий майда. Массехк сагаца цаI шахматех ловзар. 16.00. Кинолекторий. «Халкъа физически воспитанена КПСС ю йоакхо» яха лекци. 18.00. Баьццара театр. «Сийлахь-боккхача Октябра байракха кIаля» яхача левизагIа йола халкъа талантий республикански фестиваль. Урус-Мартановски а Надтеречни а районий художественни самодеятельноста коллективай концерташ. 19.00. Кинолекторий. «СССР къахьегамхой унахцIено лораяр» яха кинофестиваль. 19.30. Халхарий майда. Кагирхой салаIара сайре.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 9.00. Производства хьалхле лелаерийн новаторийи городской слет. 9.30. Болх беш да «Заманхо» яха берий кинотеатр. 12.00. Болх беш я клуб-лаборатори. Кинодезарашта йола консультаци. 14.00. Парк. Болх беш я аттракционаш. 18.30. Нах бахача моттигера лекторий, Дагестански улица. «Кердача Конституце проект» яха лекци. 20.00. Баьццара театр. «Планета тIа гIолла гIа боах Октябро» яха лекци.

Химикий культура Дворец. 10.00. Берий майда. Производства ветеранашца вIашагIкхетар. 11.00. Бераьшта лаьрхIа ловзараш, массовкаш. 14.00. Спортивни яхьаш. 17.00. «УнахцIено» яха кинолекторий. «Физкультура — унахцIенон лард» яха беседа. 18.00. Кагирхошта лаьрхIа кинолекторий: «Закони сои». «Паччахьалкхенна къаьстта кхераме дола зуламаши идеологически диверсешца лоаттабу къовсами» яхача темах йола беседа. 19.30. Ахкан майда. «Планета». «Советски боккъон социалистически законност» яха беседа.

Н. К. Крупская цIерагIа культура Дворец. 19.30. СССР кердача Конституцех йола лекци. Документальни фильмай демонстраци.

14-ча АВГУСТА

Н. К. Крупская цIерагIа культура Дворец. 10.00. Болх бу «Къона ленинец» яхача кинотеатро. 16.00., 21.00. Болх бу аттракционаша. 19.00. Ахкан кинолекторий. «Дагестански АССР»» яхача темах беседа. 19.30. Ахкан эстрада. Кагирхой салаIара сайре. «Баьццара экспресс». ВИА концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИ

13 август
I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — «Iуйранара гимнастика». 9.30 — Черняк. «Ше кий». Опера тIара фрагменташ кхоачашъю пионерий Ташкентски Дворец «Солнышко» яхача берий студе. 9.50 — «Деррига хар лов сона». Киножурнал. 10.00 — «Дай - новной, шоана». 10.30 — «Iуйранара почта» яха музыкальни программа. 11.00 — Музеяшкеи выставочни залашкеи гIолла «Абрамцево». 11.30 — Литературни дешараш. Казаков. Дувцараш. 12.00 — Тахан физкультурника Ерригсоюзни ди да. СССР Министрий Советера физкультураи спортаи йолча комитета председатела Павлова къамаьл. 12.10 — Сийлахь-йоккхача Октябра 60 шу дизарга. «Даьхе, хьона аз илли доах» яха телевизионни музыкальни конкурс. 13.10 — «УнахцIено». Iилма — популярни программа. Ленинградера передача. 13.40 — Музыкальни абонемент. Концерт. Программана юкъе я Бетховена, Шуберта, Чайковске, Брамса произведенеш. 14.10 — Бераьшта дола фильм. «Иван Макарович» яха художественни фильм. 15.30 — «Спортлото» тираж. 15.40 — «Хьайбай дунен тIа». 16.40 — «ДоттагIал» яха телевизионни журнал. Передача дIахьу политически обозревателa Каверзнев. 17.10 — Мультфильм. 17.25 — «Городаши нахи» яхача циклацара. «Волгоград» яхача телевизионни документальни фильма премьера. Премьера дIайолаялале къамаьл дерг да Советски Союза маршала Чуйковс. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Футболах йола СССР кубок. «Динамо» яхача центральни стадионера трансляци. Перерывах киноочерк. 19.45 — Мультфильмай программа. 20.15 — Искусства мастерий концерт. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — «На руинах любви» яха телевизионни художественни фильм. США. 23.15 — «Сиренай беша». Эстрадни программа. Йистеяьлча — кердадараш.

II ПРОГРАММА

12.10 — «Факел» яха телевизионни документальни фильм. 13.10 — Киножурнал. 13.20 — ЗIамига бераш шоана (гIалгIай меттала). 13.30 — Эффективностеи дикалеи пятилетка «ГIишлошъераш къахьегама вахте». 14.00 — «Вахарал йоккхагIа ставка я» яха телевизионни дукха серийни художественни фильм. «Гонна юкъе» яха. ПхелагIа сери.

14 август
I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — Бераьшта йола Iуйранара гимнастика. 9.30 — «Гургалбетта сахьат». 10.00 — «Советски Союза гIулакх дешва». Конституце проект ювцача дакъа лоацаш ба ГIишлошъере гIолла вола СССР оборона министра заместитель, инарал - полковник-инженер, ленински совгIата лауреат Гелевани а бIухой — гIишлошъярхой а. 11.00 — Дешархой къахьегама Ерригсоюзни слета хьакъехьа. 12.00—«Музыкальни киоск». 12.30 — «Юртара сахьат». 13.30 — «Боккхача наькъа этапаш «Боккха дезал» яха художественни фильм. 15.30 — Тахан гIишлошъярхочун ди да. Передачана юкъе дакъа лоацаш ва промышленни гIишлошъяра министр Токарев. 16.00 — ГIишлошъярхочун денна йола музыкальни программа. 16.45 — «Индия, истори а хIанзара ха а. Мохк ший лоIамах болаш мукъабаьнна 30 шу диэарга. 17.05 — «Дайн бераш» яхача циклацара «Камаз — къахьегама тIехье хьахилар» яхача телевизионни документальни фильма премьера. Премьера дIайолалуш къамаьл ду йоазонхочо Сурковс. 17.40 — Мультфильм. 18.00— Кердадараш. 18.15 — «Кинонкъбархой клуб». 19.15 — СССР Конституце проект ювц. Социалистически къахьегама турпал поэта Дудина къамаьл. 19.25 — Центральни телевиденеи Ерригсоюзни радиои Советски иллей ансамбла концерт. Художественни руководитель ва РСФСР заслуженни артист Красющеков. 19.40 — «Москва— Париж» яхача телевизионни документальни фильма премьера. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Чайковске ялх симфони. Номер йиълагIа йола симфони дIалокх центральни телевиденеи Ерригсоюзни радиои йоккхача симфонически оркестро. 22.15 — Волейболах йола дунен халкъашта юкъера турнир. Минскера передача. Йистеяьлча — кердадараш.

II ПРОГРАММА

15.50 — Пионераштеи дешархоштеи йола передача. 16.10 — Дика а сиха а гIишлошхьалъяр (нохчий меттала). 16.40 — Пандарча Паскаев (нохчий меттала). 17.10—«Вахарал йоккхагIа ставка я» яха телевизионни дукха серийни художественни фильм. «ВIашагIкхетар» яха ялхлагIа сери.

РАДИО

13 август

6.30 — Хурглолча ялата чIоагIа лард йолла. Сунженски районера передача (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.28 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Ашараш. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — «Къонал» яха радиовыпуск. 8.55 — Ашараш. 14.30 — Дагестански поэтий произведенех йола радиокомпозици. 15.00 — Тахан физкультурника ди да. 15.10 — Физкультурника денна хетаяь концерт. 16.00 — «Кавказа Iуйре» яха радиожурнал. 18.30 — Иллеца доттагIал дараш (гIалгIай меттала).

14 август

7.10 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.18 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.25 — Хоамаш. 7.35— Ашараш. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — Шоана дукхаеза ашараш. 12.10 — «ЗIокмоза» яха сатирически журнал (гIалгIай меттала). 12.30 — Ашараш. 15.15 — Ше сийгаш (гIалгIай меттала). 15.45 — Пятилетка керда гIишлошхьалъеча. ГIишлошъярхочун Денна хетаяь передача. 16.00 — ГIишлошъераш шоана дола концерт. 16.30 — «Школьни глобус» яха радиовыпуск. 18.30 — ГIишлошъерашта дола концерт дIахо дахьар (нохчий меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грознеи хувцалуш морхаш а йолаш йоачан а йоацаш, малхбузехьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи, фегара температура республике 28—33, Грозне 31—33 градус йIовхал йолаш хилеи тарлу. Кхонеи ломмеи хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш малхбузехьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура бийсана 15—20, дийнахьа 23—28 градус йIовхал йолаш хилеи тарлу. **Метеостанци.**

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхамасекретара — 3-34-38; партийни вахарен культуран отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

СФ05215. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 5930.